

BRUOŽAI

Rašo V. G.

SOVIETU KARIUOMENĖ RYTŲ PRŪSIJŲ.

PASIKALBĖJIMAI MOKSLO TEMOMIS.

PASITRAUKIMAS KOREJOJ — TIK MANEVRAS.

Patikimi šaltiniai praneša, jog Rytinė Vokietijoje maskolinai turi 360.000 kareivių, o antra tiek jų esama Baltijos kraštuose. Lietuvos žemėje pilna tankų, orlaivių, ginklų, gazolino ir maisto sandėlių, iš kurių būtų aprūpinama priešakinės armijos. Kaunas ir Vilnius užkims tas raudonarmiečių. Civiliai žmonės vejami lauk iš pastogių, nes jos reikalingos kariškiams.

Sovietai galėtų užsukti visa savo karo mašiną bėgyje septynių dienų ir paleisti ją į vakarus. Tuom tarpu jie susilaiko nuo tokio žygio, nes ne viskas dar paruošta satelitiniuose kraštuose; neužtektinai pasigaminata apsaugos nuo amerikiečių lėktuvų. Tie pasiruošimai vyksta nepaprastu greitumu. Stalinas trokšta dar jam gyvam esant būti visos Europos veispačiu.

Amerikiečių korespondentai, esantieji Washingtone, išpėjo jog karas artinasi prie mūsų šuolių ir eksplozija Europoje gali įvykti dar neįpusėjus šioms metams.

Kaikurie mokslininkai, pav. Harvardo univ-to profesorius Carleton Stevens Coon, tikrina, jog mūsų protėviai atvyko į dabartines jų gyvenamas vietas tik penktame šimtmetyje po Kristaus. Tą savo teoriją jis paremia, kad laplandiečiai ir suomiai iki to laiko gyvenę prie Nemuno ir Dauguvos, o atėję lietuviai juos iš ten išstūmė.

Toks spėliojimas yra klaidingas. Vienas Finikiečių pirklys Pytheas 300 metų prieš Kristų aplankė tas vietas įsėkdamas gintaro ir vėliau parašė, jog buvęs prie Baltijos jūros — "Baltia", kaip jis išsitarė. Tas reiškia, kad apie tą laiką lietuviai jau turėjo pavadinę tą jūrą savo vardu.

Yra daug ir kitų mokslinių įrodymų, kurie patvirtina, jog mūsų protėviai įsikūrė ten mažiau kaip trejetą tūkstančių metų.

Penktadienį, sausio 12 dieną, Chicago bolševikai sumobilizuos visas savo spēkas "taikos demonstracijai". Delegatai, kurie dalyvavo Maskvos susauktame "taikos kongrese" Varšuvoje išduos savo raportus. Jie, beabejio, paskelbs jog vienintėis karo priešininkė pasaulyje yra Sovietų Sąjunga.

Zinoma, pasak jų, kiekviena Maskvos agresija yra ne karas, bet "liaudies išlaisvinimas", o kokis nors pasipriešinimas raudonam imperializmui yra karo kurstymas.

Tokius taikos "apaštalus" reikėtų sudėti į orlaivius ir nuvežti į Korėją išmesti raudonų kiniečių pusėn. Savas turėtų patikti pas savą.

Yale Universitetas, kuris yra New Haven, Conn. paskyrė penkias stipendijas "dipukams" studentams. Viena jų teko ukrainiečiui, kita latviui, trečia vengriui, ketvirta lenkui, penkta vokiečiui.

Lietuvio toje grupėje nėra. Tur būt mūsikičiai ir nežinojo, kad tokią stipendiją galima gauti.

Amerikiečių pasitraukimai Korėjoje yra greičiausiai manevras, negu dideli pralaimėjimai. Tokia nuomonė išreiškė pulk. Leonard H. Nason, kuris nuo

SANDARA

LITHUANIAN

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States.
840 W. 33rd St., Chicago 8, Ill.
Phone YArds 7-4789

METAI XXXVIII 5 CENTAI

PENKTADIENIS, SAUSIO-JANUARY 5 D., 1951 M.

No. 1

Rusijos Karo Mašina Jau Užsukta Naujam Karui

Visi Rusijos Ištekliai Jau Paruošti Karui

Šiandien Rusijoje viskas, pradedant arkliais ir traktoriais, baigiant 212.000.000 gyventojų, jau yra paruošta galimam karui. Jei praėjusio karo metu Rusija turėjo apie 12½ milijonų kareivių, tai šiuo — taikos metu — ji laiko po šautuvu 4.500.000 vyrų armija. Ir, kiek žinoma, turi tikrus būdus praveisti skubią ar tai visuotiną ar dalinę mobilizaciją.

Joks kitas kraštas neturi tokios stiprios karinio paruošimo programos. Visi Sovietų Sąjungos piliečiai nuolat gyvena "karo gresmės" nuotaikoje. Net maži vaikai mokyklose jau yra mokomi kariškų dalykų. Rusų "pionieriai", bolševikinės jaunimo organizacijos, kuri turi atstoti skautų judėjimą, nariai nuo mažens mokinami vartoti šautuvą, prieštankinius įrankius.

Visi 19 metų sulaukę vyrai Rusijoje yra kandidatai karo tarnybai. Tikta 50 metų ir paliegliai yra nuo karo priverstai atleidžiami. Bet ir penkiasdešimčiai bei dar labiau vyresni amžiumi yra pritraukiami prie civilinės gynybos pareigų. Karo tarnybos metai tęsiasi nuo 2 iki 5 metų, bet tas terminas dažnai yra net ir pratęsiamas. Iš kariuomenės paleistieji, būdami rezerve, kasmet privalo "lageriuose" atlikti pratimus: atnaujinti patyrimą ir naujų kariavimo būdų pasimokinti.

Karo metu Rusijoje buvo mobilizuotos ir nuo 18 iki 25 metų moterys. Jų buvo pašaukta iš viso 2 milijonai ir daugelis moterų kariavo su šautuvu rankose. Moterų ir šiandien rasime raudonosios armijos eilėse.

Bolševikų armijoje įvesta griežta, net gal per žiauri disciplina, kuri taikoma tiek kareiviams, tiek karininkams. Raudonosios armijos karininkas turi baigti paruošiamą karinių mokslų mokyklą, po to jis privalo išeiti atsikyrų šakų mokyklas ar kursus.

lat rašinėja kariškoms temomis. Ko toliau kiniečiai prasiiverčia į pietus, tuo sunkiau jiems bus aprūpinti savo frontą ir palaikyti ryšius su tolimomis bazėmis.

Gen. MacArthur bando laimėti laiką iki oras atšils. Tada jis vėl galės išlaipinti kariuomenę kiniečių užnugarį ir pagauti juos į kiltą, Velnias nėra taip baisus, kaip ji maliovoja. Raudonieji kiniečiai turi mases, bet jiems stinga proto ir technikos.

Penicilinas yra nuostabus vaistas, nes greitai aplando pavojingas bakterijas. Tačiau, vartojant be atodairos, penicilinas gali suteikti patarnavimą, blogesnę nuomonę, jog Rusijos orinis JAV puolimas šiuo metu būtų labai skaudus, nes priešas atrastų mūsų didmiesčius neapsaugotus ir lengvai bombarduojamus. Truks dar keli mėnesiai, kol Amerika bus pasiruošusi tinkamai atremti priešorus puolimus.

Aukštą medį visi vėjai užgauna.

Lygiai kaip ir kareiviai, dar labiau rusų karininkai privalo prisisiurbti propogandos, vadina jų "politinių mokslų". Raudonosios armijos kariai turi būti entuziastingais komunizmo išpažintojais. Bet bolševikų partija nerizikuoja: partinės linijos siekima armijoje kontroliuoja "politruka", žvalgybos agentai. Jie rūpinasi, kad kariai nuo "partinės linijos" nenukryptų.

Sovietų Sąjunga, karui užsibaigus, pradėjo jau ruošti naujam karui. Ir tos jos pastangos slepia tikrą gresmę pasaulio taikai.

Vokiečiai Tebekariauja Su Anglais Del Svarbios Helgoland Salos

Kadaise galinga vokiečių Helgoland saloje tvirtovė seniau buvo vokiečių karo laivyno bazė. Po paskutinio karo Helgoland sala buvo atiduota anglams, o pastarieji susprogdino ten visus karinius įtvirtinimus. Jauniesiems anglų lakūnams, kuriems buvo pavesta šis uždavinys, buvo nemažai patyrimo ir darbo.

Bet vokiečiai, padrasinti aliantų vis didėjančių nuolaidų, pradėjo vykdyti Helgoland salą ir ten jų jau buvo arti 1.500 žmonių. Atrodo, kad tai buvo savotiška politika: salą vokiečiais apgyvendinti ir vėl ją Vokietijai gražinti.

Bet šiomis dienomis Anglija pradėjo "karą" prieš tuos naujus ateivius ir išvežė juos visus atgal į Vokietiją. Del to Vokietijoje yra kilęs nemenkas triukšmas.

Amerikos Diplomatai Rodo Jau Kitoki Mandagumą

Amerikos diplomatai, siųsdami šiais metais Naujų Metų pasveikinimus Rusijai ir satelitiniems kraštams, vartoja net įžeidimus. Jei visoms drauginoms valstybėms pasveikinimai yra pasirašomi prezidento ir juose yra JAV vyriausybės ir Amerikos žmonių tų kraštų vyriausybės ir gyventojams linkėjimai, tai Rusijos ir satelitų kraštuose Amerikos ambasadoriams buvo įsakyta pasveikinti tik tų kraštų gyventojus, visai nutylint vyriausybės. Tai yra, diplomatinis požiūris, "ypatinga padėtis", kurios imamasi tik išimtiniais atvejais.

Amerikos Miestai Yra Atviri Priešo Puolimam

Generolas Bradley ir generolas Collins privačiame pasikalbėjime su Kongreso nariams pareiškė nuomonę, jog Rusijos orinis JAV puolimas šiuo metu būtų labai skaudus, nes priešas atrastų mūsų didmiesčius neapsaugotus ir lengvai bombarduojamus. Truks dar keli mėnesiai, kol Amerika bus pasiruošusi tinkamai atremti priešorus puolimus.

Aukštą medį visi vėjai užgauna.

LIETUVOS DUKROS PALANGOS PAJURY

ALT Jau Tarėsi Del 'Voice of America' Programų į Lietuvą

Amer. Lietuvių Tarybos Atstovai Tarėsi Su Valdžios Pareigūnais

(Telegrama Iš New Yorko)

Atvykę pereitą ketvirtadienį į New Yorką, Amerikos Lietuvių Tarybos Ekzekutyvio Komiteto nariai tą pačią dieną turėjo pasitarimą su "Voice of America" pareigūnais apie paleidimą oro bangomis pranešimų į Lietuvą. Pamatinis klausimas palietė sudarymą štabo lietuviškam skyrui ir bendros linijos nustatymą. Lygegraičiai žinios bus siunčiamos į Estiją ir Latviją.

Baltijos sekcijos vedėjas yra Robert Albert Bauer. Su juo pirmiausiai ir buvo tartasi. Amerikos Lietuvių Tarybos ek-

zekutyvis komitetas išreiškė pagaidavimą kad lietuviškųjų programų vedėju būtų adv. K. Jurgėla, dabartnis Informacijos Biuro New Yorke vedėjas. Taip pat buvo pasiūlyti kandidatai ir technikiems darbams: vertėjo, žinių rašytojo ir prenešėjo.

"Voice of America" numatyta paskleisti į Lietuvą nuo Vasario 16 dienos. Kasdieninės programos tęsis 30 minučių. Žinios bus parenkamos tokios, kurios gali būti įdomios okupuotos Lietuvos žmonėms. Aplinkiniai keliais teko patirti, jog užlaikymas lietuvių sekcijos prie "Voice of America" kainuos į metus apie 100.000 dolerių. Amerikos Lietuvių Taryba įdėjo daug pastangų kol J. V. Kongresas paskyrė lėšas leidimui radio programų į Pavergtą Lietuvą. — Reporteris.

Stalinas Užsigeidė Sau Tos Garbės

Tik Jo Vardu Remiamos Visos Laikraščio Žinios

Jeigu paimsime į rankas lapkričio 17 d. Maskvos laikraščio "Pravda" dieninę laidą, tai joje Stalino vardą užtiksim atspausdintą net 101 kartą. Ir tai ne visame dienraštyje, bet tik jo pirmame puslapyje. Ten "Josip Visarionovič Stalin" kartojasi 35 sykius; "draugas Stalinas" atspausdintas 33 kartus; "Didysis Vadas" — 10 sykių; "brangus ir mylimas Stalinas" — septynių sykių; "Nepalyginamasai Stalinas" — šešius kartus.

Kiti apibūdinimai yra tokie: "Genialusis Stalinas", "Visos žmonių didysis vadas", "didysis visų darbininkų vadas", "visų mūsų laimėjimų įkvepėjas", "žymusis kovotojas už taiką", "Stalinas kovotojas už taiką vil-

tis", "ištikimas kovotojas už taikos reikalą."

Draugas Stalinas Sovietų Sąjungoje eina ir Dievo, ir caro, ir viešpaties pareigas. Paprasti žmoneliai kenčia ir skaito laikraštinę žinią, kurių kas antroji eilutė šlovina ir garbina "vienintelį, nepalyginamą, genialų draugą Staliną."

Linksmos žinios, bet kaip nuo jų skaitytojams liūdna!

Anglijoje Sabotažas Vis Nesiliauja

Anglų Admiralitetas iš Londono praneša, kad buvo susekti sabotažo veiksmai, nukreipti prieš 1,652 tonų povandeninių laivų naikintoją — laivą Woodbridge Haven.

Buves Priešas Lakia Ištietos Rankos

Artimu Laiku Rytinė Vokietija Gali Virsti Mūsų Sąjungininke

Pasaulio politinė padėtis kasdien tempiasi — dvi didžiosios partijos — Rytai ir Vakarai rikiuojasi ir persitvarko lemiamoms įvykiams — ieškomi nauji ir ištikimi draugai bei tikrinama senųjų draugų ištikimybė. Ilgą laiką lėmusi Vakarų politinį gyvenimą trifulė: JAV., D. Britanijos ir Prancūzijos šiandien ne vienam JAV. politikui atrodo jau nepakankamai reali ir tvirta dėl Prancūzijos dvasinio ir fizinio sumenkėjimo. Efektingam kelio pastojimui Rytų ekspansijai, pradedama rimtai galvoti apie naują ir galimai efektingą sąjungininką — Vokietiją, kuriai nuo seno gresė slaviskasis pavojus.

Šiandien pasiklausius JAV. ir D. Britanijos politikų pareiškimų susidaro įspūdis, kad jie kalba Vokietijos geležinio kancelerio Bismarko lūpomis, kuris jau 1893 m. rašė: "Rusų pretenziniai reikalavimai nuolat didėja ir verčia Vakarų Europą dėl savo laisvės nuolat būti. Šis pavojus kasdien darosi didesnis dėl nuolatinio didinimo jau ir šiaip milžiniškos Rusijos armijos, nors pati Rusija nėra išniekur grąšinama. Juodasis taškas Europos taikos horizonte yra Rusijos gresmė."

Čekų Kvislingai Puola Amerikos Imperializmą

Išpėja Saviškius Nuo Simpatizavimo Vakarams

Čekijos dabartinis "prezidentas" Klement Gottwald pareiškė, kad šiandien pasaulis jau aiškiai yra pasidalinęs į du skirtingos pasaulėžiūros lagerius ir kad "1951 metais gigantiska tu dviejų pasaulių kova pasuks pasaulio veidą pasikeitimo linkme".

Gottwald'as savo Naujų Metų proga radio kalboje pasakė, kad "taikos" pasaulis jau parodė savo galią, kai kiniečių "savanoriai" atmušė sunkius Amerikos karo mašinų smūgius ir kai jie pažeidė Amerikos prestižą.

Maskvos kolaborantas toje pačioje kalboje išpėjo čekus, kad jie dar susilauks naujų teismų, kuriuose bus "viešumon išvilkti šnipai, sabotažotai ir 'žmogžudžiai', kuriuos papirko amerikoniški imperialistai, Vatikanas ir Tito".

Ši Gottwald'o kalba, kaip matyti, nieko nesiskiria, pav., nuo Goebelo ir kitų nacistinių kalbų. Ta pati gaida apie amerikonišką imperializmą, apie Vatikaną. Tik prisidėjo nauja melodija apie Tito.

Vyriausioji amžiumi Didžiosios Britanijos aktorė yra panelė Helen Creswell. Savo aktorės karjerą jina pradėjo turėdama 22 metus; šiandien ji yra jau sulaukusi 102 metų ir vis dar nori ir bando rodytis scenoje.

Dabartiniu metu Vokietija yra išstatyta nepalyginamai kritiškesnėje padėtyje negu anų laikų Bismarko Vokietija. Vokiečiai, teisybė, dar formaliai neįgijami pasisako dėl jų apginklavimo, bet, tai tik tam, kad išsiderėjus daugiau politinių teisių ir geresnių taikos sąlygų, iš esmės — gi, jų išsielgebėjimui yra tik vienintelė išeitis — dėtis su JAV ir Didž. Britanija.

Gyvenimo tiesa yra, kad ir didžiausi priešai pasidaro gerai draugais kada iškyla visiems vienas ir tas pats klausimas — gyventi ar mirti, reikia manyti, kad artėja laikas, kada buvę aršūs priešai galutiniai susitarkys, kad pastojus kelią didžiausiam sunaikinimo pavojui, nežūrint ar tai patiks ar nepatiks sumenkusiai ir išžūusiai, Prancūzijai.

Gyvieji Mūsų Rašytojai Gimę Sausio Mėnesyje

Keli žymūs mūsų lektorario lietuviai rašytojai, šiuo metu gyvena Amerikoje, sausio mėn. švenčia savo gimtadienius. Taip, pv., rašytojas Liudas Dovydas darosi didesnis dėl nuolatinio didinimo jau ir šiaip milžiniškos Rusijos armijos, nors pati Rusija nėra išniekur grąšinama. Juodasis taškas Europos taikos horizonte yra Rusijos gresmė."

Vokietijoje dar tebygevenantis poetas Juozas Kruminas yra gimęs Palionės vieniemy, Ukmėrgės apskr. 1914 m. sausio 26 dieną.

Peronas Amnestavo Savo Didelį Priešą

Buenos Aires. — Argentinos vyriausybė, visų nustebimui, įsakė išleisti iš kalėjimo Ricardo Balbina, opozicijos prieš prezidentą Peroną vadą. Balbina 46 metų, Argentinos politikas praeitų metų lapkričio 22 d. buvo nuteistas penkiems metams kalėjimo, nes pavadinęs prezidentą Peroną "diktatorium" ir "Nr. 1 kriminalistu".

Jungtinių Tautų Kariai Korejoj Vėl Traukiasi

Padegta pietų Korėjos sostinė Seoul'as atiduota kinų komunistams. Jungtinių Tautų karinės jėgos pasitraukė į pietus. Komunistai kovose atakoms naudoja raitelių kavaleriją. Ma noma, kad raudonieji bandys pulti transporto centrą Winju kuris randasi 55 mylių atstume į rytpiečius nuo Seoul'o

Miręs Henry L. Stimson'as buvo iki šiol vienintelis JAV. istorijoje žmogus, kuris dalyvavo keturių prezidentų — Taft'o, Hoover'io, Roosevelt'o ir Truman'o kabinetuose.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
General Office:
330 West 33rd St., Chicago Telephone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$3.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$4.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas šeštadienis
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.
940. West 33rd St., Chicago, Illinois
UŽSAKYMŲ KAINA:

Suvienvyose Valstijose metams \$3.00
Užsienyje metams \$4.00

Prarastas Derybų Su Stalinu Laikas

1942-43 metais tiek Rusijai, o ypač Stalinui su jo komunistų partijos mašina, buvo labai nelengvas laikas. Vokiečių spaudimas buvo dar stiprus, Rusijos žmonių bolševikais nepasitenkinimas buvo didelis. Stalinas anuo metu priklausė nuo Amerikos. Jis negalėtų išsivadėti nei amerikiečių jam teikiama parama, nepaparėtų nustoti amerikiečių ir britų kovoje prieš vokiečius sąjungos. Stalinas siktų daryti anąsįk didžiausias nuolaidas, jį galima buvo lengvai priversti išpildyti anglo sakų reikalavimus.

Buvęs Valstybės Sekretoriaus pavaduotojas Sumner Welles savo šiuo metu spausdinamoje knygoje "Seven Decisions That Shaped History" sako, kad jis buvo patarinėjęs prezidentui Rooseveltui derėtis su Stalinu dėl ateities jau 1942 metais. Bet prezidentas tą reikalą vis atidėdavo rytdienai. Ir, kaip Sumner Welles teigia, Rooseveltui "tenka didžiausia atsakomybė, kad pasaulis šiandien yra jau pasidalinęs į dvi nedraugingas stovyklas".

Sumner Welles yra įsitikinęs, kad Stalinas 1942 m. sutiktų išsivadėti Baltijos valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Anuo metu jis būtų priverstas padaryti ir kitus politinius sutarimus bei nuolaidas, dėl kurių pokarinė pasaulio padėtis nebūtų tokia niūri, kaip kad ji atrodo šiandien.

Ir prezidentui Trumanui ir Valstybės sekretoriui Acheson nėra lengva nūdieninėje padėtyje atrasti galimus priversti Staliną net menkiausias nuolaidas padaryti. Tinkamas derybų su Rusijos diktatoriumi laikas buvo praleistas. Dabar tos "progos" tenka laukti kitomis aplinkybėmis ir gal vėl ginklams žvangant, karo gaisrais pasaulį nuklojant.

Tremtiniai Nenori Vykti Australijon

Pastaruojų metu Vokietijoje pastebimas reiškinys, kad D.P. vengia ir net atsisako vykti Australijon. Kadangi kandidatų emigruoti į Australiją skaičius vis mažėja, tai IRO nusistatė atsisakiusiems taikyti griežtas respresijas. Tie tremtiniai, kurie yra užsiregistravę ir užjūrius išvykti, ir kurie atitinka Australijos komisijos nustatytoms atrinkimo sąlygoms, bus dar syki apklausinėti, ar sutinka Australijon išvykti?

Jei šitie D.P. atsisakys nuo siūlomo galimumo Australijon emigruoti, tai jiems bus atimtas vadinamas "išsivijos statusas" (resettlement status) ir ateityje jiems bus taikoma tik juridinė, bet ne materialė IRO globa. Išimtyms bus daromos tik tiems tremtiniams, kurie galės patiekti rimtas priežastis, dėl kurių jie atsisako vykti Australijon, o norėtų emigruoti į kitus kraštus.

IRO lėšomis Australijon galės emigruoti dar 25,000 tremtinių — išsivijų iš kraštų už geležinės uždangos. Tie naujieji Australijon emigrantai galės būti verbuojami Vokietijoje ir Austrijoje. Išsivijų tarpe dauguma yra jauni ir darbingi žmonės. O Australija yra nusistatčius emigrantų atžvilgiu taikyti tokias taisykles: 60 nuosimčiai tinkamų darbui, o likusieji 40 nuosimčių — jų šeimos nariai.

Atrodo, kad Europoje užsilikę sveiki ir darbingi tremtiniai, norėdami ar nenorėdami, vistiek turės ieškoti naujos tėvynės laimės Australijos nemenkų galimybių šalyje.

Lietuviai Visada Buvo ir Yra Vieningi

Amerikoje prisipažinti, jog esi lietuvis — nėra gėda. Nuo pat pirmųjų mūsų tautybės ateivių atvykimo į Žvaigždėtos Vėliavos kraštą, lietuviai čia sudarė darbus, pastovių, dorų žmonių išpūdį ir reputaciją. Lietuviai sudaro pasiturinčių, nelengvabūdiškų JAV piliečių tautinę grupę. Jie pomažu, bet tikrai pradeda jau skinti sau kelius ir į Amerikos politinį gyvenimą. Senosios kartos ateiviai niekur nesigėdina viešai lietuviškai prabilti, jie gerbia seną ir garbingą tėvų kalbą. Pernelyg gal greitai naujos, Amerikoje gimusios genterkės ištautėjimas gauna atsparumą naujųjų, pokarinių ateivių nemenkoje masėje. Lietuvių Amerikoje neužgesa.

Kai atsistatė laisva ir nepriklausoma Lietuva, Amerikos lietuviai ir didžuliais piniginiiais įnašais ir morale parama padėjo Tėvų kraštui ne tik atsistatyti, bet ir pavyti kultūroje bei civi-

lizacijoje kitus Europos kraštus. Gyvenimas Lietuvoje pasidarė šviesus ir gražus, darbo ir gerybių kupinas. Prie tos Lietuvos pažangos-nuoširdžiais materialiais ir moraliais indėliais yra prisidėję ir Amerikos lietuviai — išsivijai. Jie vieningai Lietuvą naujam, laisvam gyvenimui palaimino, davė jos prisigysvenimui turtingą, nuoširdų kraittį.

Amerikos lietuvių graži ir sektina ypatybė, kad ir būdami sroviniai ar grupiniai pasiskirstę, jie visada surasdavo bendrą kalbą, bendrą sutarimą, kai reikalas lieti Lietuvos likimą. Laikiniai praradus Lietuvai Nepriklausomybę, toji amerikiečių lietuvių vienybė dar labiau išryškėjo, dar tvirtiau susicementavo.

Ir dabartiniu metu, kada pasaulis randasi žiaurus nežinios šešėlyje, bet kada prašvinta viltis Lietuvai ir vėl kraujai bei pasišventimui atgauti laisvę, Amerikos lietuvių vienybė ir pasiūlymas prilygsta audrų ir darganų neįveikiamam granitui. Kiečiausias plienas neatstos to tvirtumo ir jėgos, ką lietuvių kilmės žmonės Amerikoje slepia savyje ir ką jie dar galimai ir vieningai parodys. Lietuvių tauta nori ir turi teisę gyventi. Ji trokšta laisvės Lietuvai. Vienybėje visos viltys taps įkūnytos, visos svajonės išsipildys.

Apžvalga

RUSAI PIRKO AKMENĮ HITLERIO UŽSAKYTA PERGALES PAMINKLUI

Stockholm. — Raudono švediško granito didžiuliai gabalai, kuriuos savo laiku Hitleris buvo užsakęs Švedijoje ir iš kurių, jeigu Hitleris nugalėtų, turėjo būti padarytas didžiulis "Pergalės monumentas", dabar išvežami į Rusiją. Iš to grantu tenai kaž kam turi būti pastatytas paminklas.

Hitleris iš to raudonojo granito norėjo pastatyti monumentą pačiam sau. Už 18,500 tonų to akmens prieš dešimt metų jis užmokėjo švedams net \$8,000,000.

E. K. Fernstroem, granitą pardavusios įmonės galva, pareiškė, jog nežino kokį paminklą rusai nori iš to akmens statyti. Jis taip pat nepranešė, už kokią kainą Rusijos bolševikai tą akmenį dabar nupirko.

Matomai, Stalinas žada pačiam sau pastatyti "Pergalės monumentą". Bet, greičiausiai, jo sumanymai susilauks lygiai tokio pat likimo, koks ištiko jo gero draugo ir bendradarbio Hitlerio planus.

CARŲ IR BOLŠEVIKŲ PRIEMONĖS SUNAIKINTI LIETUVIŲ TAUTĄ

Kaip carinė Rusija anksčiau, taip dabar bolševikiška siekia vieno ir to paties tikslo Lietuvoje — sunaikinti tautą. Skirtumai pasireiškia tik metodu pasirinkime. Cariškos priemonės, palyginus su stalinškosmis buvo, tačiau, šimteriopai lengvesnės.

Rusinio politika Lietuvoje prasidėjo prieš 120 metų, uždarančiam Vilniaus universitetą ir kitokias lietuviškas mokyklas. Vėliau, gubernatorius Kaufman uždraudė lietuviškų knygų ir laikraščių spausdinimą. Car Aleksandro III įsakymu lietuviams ūkininkams nebuvo leista pirkti daugiau 60 dešimčių žemės. Didėni dvarai buvo atiduodami maskoliams, o į kaimus pradėta grusti burluokai nuo Volgos.

Iš lietuvių norėta atimti žemė, nes be žemės lietuvių tauta nebūt galėjusi ilgai išsilaikyti. Bet carai nespėjo tą atlikti. Galutinas apipilėjimas lietuvių buvo atliktas išbriovusių raudonų burluokų. Lietuviai šiandien nebūtinai nieko — nei žemės, nei namų, nei biznio.

Nepaisant į tai lietuviuose pasiliko atkaklus prisirišimas prie savo laisvės ir žemės. Kova už vieną ir antrą tesiasi didėjančiu smarkumu.

ANGLIJA IESKO "PRIPAZINTOJŲ" RAUDONAI KINIJA

Londonas. — Kaip gerai informuoti Anglijos valdžios sluoksniai skelbia premjeras Attlee numatomoje Common-

wealth konferencijoje, kurioje dalyvaus visi Commonwealth ministrai pirmininkai, mano pasiūlyti Kanadai, Australijai, Naujajai Zelandijai ir Pietų Afrikai, pripažinti Raudonosios Kinijos valdžią, kurią jau pripažino Anglija, Indija, Pakistanas ir Ceylonas.

Attlee mano, kad tuo būdu bus įrodyta Raudonosios Kinijos premjerui Chon-en-Lai, kad Vakarų Pasaulis neturi jokių užgrobimo tikslų prieš kiniečių "Liaudies Respubliką".

Ar ši politika duos kokių nors teigiamų rezultatų reikia abejoti. Iki šiol daryta nuolaidų politika pasaulio reikalus tik supainiodavo ir dar labiau pablogindavo.

Skrido Gulbė

Skrido gulbė per jūreles
Ir sušlapo sparnelius,
Pamylėjau merguželę
Ir užmiršti negaliu.

Veržias dainos sutartinės
Iš jaunos mano krūtinės,
Daug mylėta, daug svajota,
Laiko veltui išsekvota.

Kas tik praveria dureles,
Žiūri tiesiai į akis,
Vis mergelės savo laukiu,
Ar manęs neaplinkys...

Ach, brangioji mergužėlė,
Kaip tave aš mylėjau!
Trumpos buvo valandėlės,
Kai su tavim kalbėjau...

Australija Jau Bijosi Japonų Apginklavimo

Sidney, Australija. — Buvęs ministeris pirmininkas Wm. M. Hughes, vienas iš žymesnių Australijos politikų, piktai kritikuoja gen. MacArthur'o sumanymus apginkluoti japonus.

"Esu griežtai priešingas tiems sumanymams" — pareiškė jis spaudos atstovams. — "Japonų armijos atstatymas tai būtų perdidelė malonė mūsų buvusiems priešams."

Apart to Hughes išdrįso visai nediplomatiškai kritikuoti gen. MacArthur'o, kaip karo vado sugebėjimus. "Kas darosi šiandien Korėjoje — pasakė jisai — mažai parodo gen. MacArthur'o pajėgumą".

O tuo tarpu australai prie Jungtinių Tautų karinės pajėgos Korėjoje beveik nei pristo nėra pridėję. Japonų, tačiau, išsigandę, savo valstybės vyrų lūpomis išdrįsta net pulti tą žmogų, kurio nuopelnai ir autoritetas plačiai žinomi visame pasaulyje.

Mokykloje

— Vaikai, koks bus businasis laikas iš sakinio "aš tau sudaviau per žandą"?

Vienas mokinių: — Aš turėsiu po akim mėlynę.

per mano koštuvą

Pasikalbėjimai lietuvių valstiečių tarpe:

— Pasakyk man ką ištiko reiškia "kolektyvus ūkis"? Ar tai yra pasidalinimas visko lygiom?

— Ne, kaimyne. Žodis "kolektyvus" ženklina, kad valdžia išskolektuoja iš mūsų viską, o mes turime kolektyviai badauti.

Žurnalas "Aidai", kuris išleina Kennebunk Port, Maine valstijoje, surado vaistą visom šių laikų blogybėm!

To žurnalo nuomone, mums reikalinga grįžti į viduramžius, atsteigti vieną Dievo valdžią ir prašalinti palaidų gyvenimą.

Tas praktiškai reiktų grąžinti ma Amerikos indijonams, sunaikinimą New Yorko, Chicagos, Bostono ir kitų miestų, nes viduramžiuose Jungtinės Valstijos dar neegzistavo.

Praėjusi Naujų Metų šventė nors ir po laiko reiktų pavadinti tikro Pavasario švente.

Išėjė iš namų pirmadienio rytą, pamatėm Chicagoje saulėtą, šiltą orą, kuris visur tirpė sniege.

Grįžus Santa Claus į savo kraštą, nebebuvo reikalo ir sniegą laikyti gatvėse ir keliuose.

Keistų dalykų pasireiškia šiandieniniams mūsų gyvenime. Formaliai mes esame dar kare su Japonija ir Vokietija. Tačiau jau dabar bandome apginkluoti tuos savo "priešus".

Tuom tarpu Sovietų Sąjunga techniškai tebėra mūsų sąjungininke, o pastarosios ginklai, aviacija ir strategai žudo amerikiečius Korėjoje.

Ar nevertėtų syki at visados užbaigti šiuos hipokritiškus ir atvirai pasakyti kas yra mūsų priešas, o kas draugas.

Šių laikų akimis žiūrint, didžiausi karo vadai buvo Didysis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas ir Napoleonas.

Del ko? Vienas ir antras buvo užėmęs Maskvą, nepaisydami atstumo ir šalčių.

Tur būt nedaugelis žino, jog gintarą egiptiečiai vadina "sakai". Tai yra senas lietuvių žodis, parodantis iš kur atsirado tas plačiai mėgiamas papuošalas.

Reiškia, senieji egiptiečiai yra pasiskolinę žodžių iš mūsų tolimų protėvių. Kokių būdu? Labai paprastai egiptiečiai atvykdavo į Baltijos pakrantes pirtis gintaro.

Iš Hollywoodo atėjo pranešimas, jog Jievtutė Pauleikūtė-Rockefeller už mėnesio laiko pradės vaidinti "movies". Pirmuosius bandymus ji pradėjo labai sėkmingai.

Aš negaliu kaip reikiant suprasti kam jai reikalngas dar toks amatas. Apie ją ir be to visi žino; pinigų irgi netrūksta. Eida ma į "movies" ji tik ištuoms ir darbo kokią biedną mergaitę.

Už importuotą šampano bonką Maskvoje mokama po 200 rublių, o už pietus specialia restorane išleidžiama šimtinė rublių.

Taip, maskvoje turtoolių netrūksta. Ten esama apie 200 milionierių, kurie uždirba nuo 20,000 iki 35,000 rublių. O paprastas darbininkas teguana vos 300 rublių ir už juos negali nusipirkti poros čeverykų.

— Eolas.

Platinum ispanų kalboje reiškia "mažas sidabras".

Karai Atneša Pelno Tik Užgrobikams

JAV Gi Pašvenčia Bilonus Kitų Laisvės Gynimui

Paskutinis žymesnis karas, kuris "apsimokėjo", buvo 1870-71 metų karas tarp Vokietijos ir Prancūzijos. Vokietija iš to karo ne tik pralobo, bet ir įgavo pirmaujančios valstybės reikšmę. Prancūzai tašką atidavė vokiečiams ne tik dvi vertingas provincijas, bet ir astronomišką, pagal anus laikus, pinigų sumą: net 5 bilionus aukso frankų! O Bismarck'as ir Moltke — vokiečių vadai padėjo savo kraštui užkopti į europiečių valstybių pačią pirmąją eilę.

Bet visi vėlesnieji karai atnešė lygiai nugalėtiesiems, lygiai ir nugalėtojams tik gryną nuostolį. Ypač pirmas ir antrasis pasauliniai karai suėdė daug pinigų ir materialių vertybių. Prancūzija, Anglija ir Rusija, pavyzdžiui, turės pašvesti savo šalių atstatymui bent vieną genterkę. Sovietai, kad ir "laimėję" po karo paskutiniojo daug svetimų teritorijų ir pavergę nemažai žmonių, vargu ar galės tas "aneksijas" išlaikyti.

Jau iki šiolei Korėjos karo įvykiai taip sunaikino tą kraštą, kad turės trukti bent 30 metų, kol jis galės atsistatyti. O karo eiga vis dar tebesitęsia. Galimas daiktas, kad karo veiksmas pasibaigus žydinčios buvusios Korėjos vietoje tepasiliks tik niūri dykuma.

Paskubėki, Gerbiamasis!

Prisirtines pasikarti žmogus, prisirtino prie medžio, apžiūrėjo šakas, išrinko stipriausią, pritvirtino prie tos šakos virvę, padarė kilpą ir uždėjo tą kilpą ant kaklo. Po to tasai žmogus giliai susimąstė. Jam kažkaip nesinori skubėti.

Visa tai stebėjęs vietos dienraščio reporteris neiškenčia ir priėjęs prie kandidato į savyžudžius, pataria: "Jei nori pakliūti į vakarinę laidą, paskubėki, gerbiamasis!"

Kanadoje Kariuomenėn Pašauks ir Moteris

Ottawa, Ontario. — Ministeris pirmininkas St. Laurent pranešė, kad Kanados vyriausybė yra nusistatčius į visų ginkly rūšių karo tarnybą mobilizuoti ir moteris.

Tebūnie Pasveikinta Šiltesnė Saulutė!

Rudenį ir žiemos pradžioje piktosios, tamsios dvasios, buvo tikima, pasireikšdavo visu savo galingumu. Zmogui taškų reikėjo imtis įvairių priemonių, kad apsisauojuos nuo kenksmingų įtakų, kad nuo jų ir savou namus, ir patį save ir gyvulius apgynus. Nekantriai laukė mūsų protėviai Saulės žemėn grįžimo. Kad žviesia ir šiluma išblaškytų visus pavojus, kad tamsiajais jėgas išbaidytų.

Tasai laikas, turį dabar skiriamę Kūčių bei Trijų Karalių švenčių laikotarpiui, buvo vtas metas, kada seovės lietuviai išblaškytų visus pavojus, kad tamsiajais jėgas išbaidytų.

Saulė Lietuviai garbino jau iš seno. Ji buvo, anot dainų, ir motinėle ir seserėle. Saulės simbolis tiek mūsų tautosakoje, tiek liaudies mene išliko gyvas iki pat mūsų dienu.

Saulės iš naujo žemėn atvykimas, pavasario sugrįžimas pripildydavo krūtinės džiaugsmu ir laime. Tai laimei pareikšti, tam džiaugsmui išreikšti sukambėdavo dainos, atsirasdavo noras su artimaisiais bendrauti, svetimus lankyti, linksintis ir puotauti. Baigias žiemos vargai, ateina pavasarėlio džiaugsmas — tebūnie pasveikinta į žemę sugrįžanti Saulutė!

Kalėdų Senelis Pasirodė Šiais Metais Smarkus

Kalėdų Senelis, arba amerikoniškai tariant, Santa Claus, šiais metais iš Amerikos gyvenotojų kišenių ištraukė rekordinę pinigų sumą. Niekad dar kalėdinėms dovanoms gyventojai nebuvo išleidę tiek daug dolerių. Didžiosios parduotuvės par davė 10-20% daugiau prekių, negu 1949 m. Kalėdinio sezono metu. Gerai prekiauo ir mažesnės krautuvės.

Pabrango Pieno Išdirbiniai

Jau ir vėl pabrango ½ cento už kvortą pienas. Vadinasi, pristatytas į namus pienas kainuos jau 22 ir pusę cento, o krautuvėse jo kaina pakilo iki 20½c. Tuo pačiu metu pakilo kainos grietinei, sūriui ir kitiems pieno produktams.

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the U. S. Government
2202 WEST CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL. Virginia 7-7747

DABAR \$10,000 Apdraudos

Naujos valdžios įstatymas dabar apdraudžia kiekvieną taupymo saskaita šioje įstaigoje iki \$10,000. Naudokitės šia didesne apsauga

— TAUPYKITE ČIA kur jūsų pinigai daugiau uždirba.

DISTRICT Savings AND LOAN ASSOCIATION

261 N. Mozart, Secretary

3236 So. Halsted, Street

Apie Ivaivius Dalykus

Kiek Kurioj Saly Yra Nėpagydomų Girtuoklių

Geneva. — Sešių valstybių reikalo žinovai, kuriems rūpi alkoholio plėtimosi problema, padarė išvadą, kad didžiausias nepataisomų girtuoklių skaičius randasi Jungtinėse Amerikos Valstijose. Jų čia yra net 945,000.

Antroje vietoje stovi Prancūzija su 375,000 alkoholikų. Italai savo tarpe priskaito 135,000 stiprių gerimų mėgėjų. Paskutinėje vietoje randasi Anglija, kur tėra tik 86,000 neišgydomų alkoholio vergų.

Ir Dviratininkui Teko Toji Bausmė

Bath, Anglija. — Ūkio darbininkas Ernest Earl, 40 metų, buvo čia nubaustas vienu mėnesiu kalėjimo, nes važiuavo girtas... dviračiu. Jis buvo apkaltintas eismo taisyklių neda-
bojimu.

Kiek Išėkvojama Medžio

JAV gyventojai kasdien su-
vartoja virš 125 milijonų degtu-
kų. Jei tuos medžius, kurie bu-
vo panaudoti tų degtukų gamy-
bai, paskirti statybai, tai kiek-
vieną savaitę galima būtų pa-
statyti 175 šėių aukštų aparta-
mentinius namus.

Moterys Protestuoja Ir Prieš Tokius Dalykus

Viena moterų organizacija
Anglijoje kreipėsi į filmų cen-
zorių su reikalavimu uždrausti
vieną paveikslą.

Kokia gi yra to reikalavimo
priežastis?
Pasirodo, vienoje amerikoniš-
kos gamybos filmoje kareiviai
žiūri į nusirengiančią pajūryje
merginą.

Cenzorius pasipriešino: "Juk
tos nesirengusios merginos fil-
moje nematyti!"

"Taip... ji yra nematoma, bet
mūsų vyrai ir bernėliai pavydi
tiems kareiviams" — atkirto
moterėlės.

Jie Pasirinko Ne Rojų, Bet Afrikos Dykumas

177 Ispanijos komunistams,
kuriems anksčiau buvo suteik-
ta prieglauda teisė Prancūzi-
joje, neseniai buvo leista pasi-
rinkti: arba jie laisvai gali iš-
vykti į bet kurį kraštą už gele-
žinės uždangos arba bus val-
džios išsiųsti į šiaurinės Afrikos
dykumas. Iš jų tik 30 panorėjo
išvykti į komunistinio režimo
šalis, o likusieji 147 pasirinko
priverstiną Afrikos dykumon
išstėmimą.

Rašytojas Negalėjo To Užmiršti

Miręs anglų rašytojas George
Bernard Shaw, kaip praneša
"The Medical Press" balsiai ne-
apkęntė gydytojų. Kad ir įskie-
pytas nuo rauptų, jis buvo susir-
gęs raupais ir jo veide pasiliko
to susirgimo žėmės, kurias slėp-
ti, jis buvo net užauginęs bar-
zda.

Bet gydytojams, kaip "neiš-
manėliams" G. B. Shaw po to
rodė nemenką neapykantą ir
savo kūryboje nevengė juos
pašiepti.

Mirtingumas Amerikoje per
1950 metus nukrito iki mažiau-
sio faipsnio. 1000-čiai gyventojų
tenka tik 9,6 mirtys. Tai yra
rekordinis mirtingumo sumažė-
jimas.

ŽINIOS IŠ BOSTONO

Keletas Prisiminimų Apie Mirusį Vinčą Gegužį

Po ilgos ir sunkios ligos, su-
laukęs 72 m., gruodžio 23 die-
nā mirė Vincas Gegužis. Buvo
"Sandaros" 7-os kuopos narys.
Be to priklausė SLA, Lietuvos
Darbininkų Dr-jai, Sv. Kazimie-
rio Dr-jai, So. Bostono Lie-
tuvų Piliiečių Klubui, Lietuvos
Sūnų Dr-jai ir Cambridge Lie-
tuvų Piliiečių Klubui. Savo lai-
ku, kai Gabijos chore stigo dai-
nininkų, vėlonis neatsisakė pri-
sijungti prie choro veiklos ir
repeticijų lankymo atžvilgiu
buvo pavyzdgingiausias choris-
tas.

A. a. Vincas Gegužis ilgiau-
siai, apie 25 metus, dirbo "Ke-
leivyje". Nusiskųsdavo, kad jo
broliui Jurgui mirus, ten jam
senatvėje vietos jau nebeatira-
do.

Ant karsto buvo sudėta ne-
mažai vainikų. Jų tarpe ir nuo
Sandaros 7-os kuopos. Lūdesio
valandoje vėlonės našlei Onai
ir giminėms reikiama nuosirdi
užuojauta. — S.

Evelyna Yčaitė Ižengė I Šeimyninį Stoną

Cleveland, Ohio. — Pereitą
šeštadienį įvyko šaunios vestu-
vės p-lės Evelynos Yčaitės su
Joseph Lee Lessman. Puota bu-
vo suruošta inž. P. Ziurio rezid-
encijoje. Anksčiau Evelyna gy-
veno Washingtonė.

Jos sesutė, Violeta Yčaitė iš-
vyko dviem metams į Frank-
furtą, Vokietijoje kaip vald-
žios tarnautoja. Trečia sesutė
— Hypatija neseniai pradėjo
dirbti Harvardo universiteto
knnygne.

Greit Pradės Gaminti Skraidančius Automobilius

Civilės Aeronautikos Admi-
nistracija leido inžinieriui Ro-
bertui E. Fulton'ui, gyvenan-
čiam Danbury, Conn., pradėti
skraidančių automobilių gamy-
bā.

Jo išbandytas "aerofibian"
pasirodė labai tinkamas ir ne-
pavojingas susisiekimui. Inž.
Fulton'as ruošiasi tuos savo pa-
gamintus "aerofibian'us" par-
duoti nuo \$6,000 iki \$9,000. Jais
galima bus skraidyti padangė-
mis ir važinėti sauskeliais.

Kiek Jungtinės Valstijos Skiria Kovai Už Laisvę

Amerika jau turi 281 bilioną
skolos. Ir tos skolos vis tebe-
auga, nes reikia naujų išlaidų
pasiruoti karui. Vien tik pa-
skolų procentai sudaro apie 10
bilijonų dolerių. Nuošimėiams
tebeaugant, po dvidešimties
metų turėsime apie 600 bilijonų
skolos.

Bet jeigu iškilis trečiasis ka-
ras, tai JAV skola pašoks ke-
turgubai.

Pelės Nemėgsta Sūrio Zabangose

Peliagaudėje, kad ten padėtu
skanėstu susidomėtu pelė ar
žiurkė, nereikia dėti sūrio. Taip
pataria mokslininkai — reikalo
tyrinėtojai. Kas kita, jei į ža-
bangas įdėsite bekono gabalėlį,
džiovintų vynuogių ar kokių
saldumynų. Pelės, pasirodo, yra
smailyzės ir mėgsta gardumy-
nus. Pelė galima taip pat pavil-
lioti ir medvilnės skudurėliu,
nes pelės panašiais dalykais
mėgsta iškloti savo lizdą.

Kiek pelėms gaudyti yra nau-
dingas katinas, apie tai šie
mokslininkai nieko nepasako.

BENDRADARBIUKITE "SANDAROJE"

MYKOLAS KOSTANTAS CIURLIONIS

Garsus lietuvių dailininkas ir kompozitorius (1875-1911)

Vedę Žmonės Sutartinai Palaiko Laimę

Laimės Paslaptys Vedybiniam Gyvenime

Vedybiniam gyvenime lai-
mė, matomai, tik tada būna tik-
kra, jei nei viena pusė nesiekia
dominuojančios rolės. Vyras,
aišku, turi pirmauti daugelyje
sričių, bet jis lygiai negali dau-
gely atvejų su moterim susily-
ginti. Abipusis sutarimas ir
kiekvieno gerbimas, gyvenimo
sritimis pasidalinimas dažniau-
sia, atneša tik laimę.

Pasitikię viens kitu. Būkit
kits su kitu atviri.

Jei sunku ar nesiseka, pama-
stykit, kaip kiti pasielgtų jūsų
vietoje. Kokios būtų jų — tų
kitų žmonių — šiose sąlygose
ar prie šių aplinkybių mintys,
jausmai, poelgiai? Savoji nesek-
mė ar tariamoji nelaimė dažnai
nuo tų palyginimų atrods jau
ne tokia baisi ir nepakeliamā.

Kad ir kaip ilgai būtumet
vedę, nenustokite rodyti kits ki-
tam švelnumo prisirišimo. Ne-
bijokit meilės staigmenų. Pra-
tarkit viens kitam apie savo ne-
sibaigiančią meilę.

Piniginuose reikaluose viens
su kitu pasitark: dvi galvos
dažnai geriau už vieną nuspre-
džia. Bendrai nustatykit savo
bendras išlaidas. Bendrai pada-
linkit ir paskirkit pajamas.

Koncertas įvyksta Manhattan
Center salėje, 34th St. ir 8th av.,
New Yorke, didžiausioje miesto
salėje, kurioje telpa apie 5000
žmonių. Seniau šioji puiki salė
buvo Manhattan Operos Namai.

Reikia tikėtis, kad tą dieną
nebus rengiama kitų lietuviškų
pramogų, tad šitas koncertas
bus netikėtai muzikos šventė,
bet ir pavasario džiaugsmo pro-
ga susitikti lietuviams ne vien
iš Didžiojo New Yorke, o ir iš
tolimesnių apylinkių.

Netrukus bus pranešta pla-
čiau apie koncerto dalyvius ir
programā.

Koncertas rengiamas daini-
ninko Alekso Vasiliausko inici-
atyva.

Jumoras

Mylinti Žmona

Jaunas vedęs vyras išvyko
ilgon kelionėn tarnybos reika-
lais. Žmona kasdien jam įkan-
din siunčia ilgus laiškus, ku-
riuose aprašo savo nepaprastą
išsiilgimą. Viename laiške ji pa-
rašė:

— Vakarais žiūri į tavo ant
kabyklos vinių pakabintā ap-
siaustą ir kad tu žinotumei,
kaip aš gailiuosi, kad ten ne tu
pats esi.

Jis Negali Laukti

Į vietā, kur pardavinėjami
loterijos bilietai, skubiai įeina
žmogysta:

— Kiek kainuoja loterijos bi-
lietas?

— Dešimts dolerių.

— O kiek galima išlošti?

— Net šimtą tūkstančių.

— O kada įvyksta laimėjimų
traukimas?

— Poryt.

Žmogysta galvoja, susiraukia
ir sako:

— Labai gaila. Pinigai man
reikalingi šiandien, o ne poryt.

Teisme

— Koku būdu, kaltinamasai,
buvai sulaikytas? Ir kā gali pa-
sakyti pasiteisinimui?

— Mane už apykalės pagrėbė
policininkas. O dėl pasiteisini-
mū, tai tegu geriau kalba mano
advokatas, pone teisėjau. Aš
jam už tai pinigų moku.

Aiški Neteisybė

Tėvas, kreipdamasis į sūnų,
kuriam kā tik įkrito su diržu:

— Na, pasakyk man dabar,
už kā tu gavai lupti?

Sūnus, žliumbdamas: — Ma-
tai, koks tu esi tėvas. Pirmā,
primaši ir pats nežinai kodėl.
O paskui dar mane klausai, už
kā?

Laimingiausių ir Našiausių Naujų (1951)

Metų Mano Prieteliams, Draugams
Ir Visiems Chicagos Lietuviams.

Edward J. Barrett

Secretary - State of Illinois

PASKOLOS NAMŲ
PIRKIMUI
PATAISOMS

Planuokit... Taupykit... Turėkite

Atidarykite taupymo sąskaitą šiandien.
Mokamas liberalus dividendas

VISOS SĄSKAITOS APDRAUSTOS

4559 SO. PAULINA ST. CHICAGO 9, ILL.
V. P. PIERZYNSKI, Sec'y Phone: XArds 7-0145

Kada Vokietijoje tremtiniam
buvo dalinama Amerikos R.
Kat. vyskupų dovana—Šv. Raš-
tas, viename parapijonų susi-
rinkime vienas tremtinis užkla-
sė kunigo: "Šv. Rašte yra mini-
ma, jog iš vieno velnių apstėto
žmogaus buvo išvartyta visas
legijonas velnių į kiaules, ku-
rios nuo to galvotrūkiais ežere
prigėrė. Kažin, ar ir dabar yra
tokių žmonių, kurie velnio ap-
stėti? Ar tik nebus Stalinas
velnių apstėtas?" Į šį klausimą
kunigas atsakė, kad, jis tikis

velnių apstėdimu
Dėdė Pypkius irgi panašios
nuomonės—pirmiausiai reikia
turėti tiek kiauulių, kad Stalino
velniai tilptų... O velniai pa-
tys iš Stalino išbėgs, nes ir
jiems ten bus "ne pyragai," aki
"Rojaus dangus" grius...
—Dėdė Pypkius.

Nakties metu žydintis kaktu-
sas atidaro savo žiedą per 90
sekundžių. Bet vieno to žiedo
kvapas pripildo kvapšniu vie-
nos kvadratinės mylios plotā.

Jusų Sutaupos Čia Atneša 3%
Current Divident

Teikiame Paskolas Namų Finansavime,
Pataisyme ar Statyme

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICZ
Sekretorius ir Vedėjas

2555 W. 47th Street - Chicago, Ill.
Tel. LAfayette 3-1083

SMAGI JAUKI IR MALONI UZEIGA

SILVER CAFE

S. ZAVADSKAS, Sav.

Čia Galite Gauti Geriausių Gėrimus ir Kartu Laiką
Linksmam Praleisti.

KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATSLANKYTI!

SILVER CAFE

324 Broadway So. Boston, Mass.

Telephone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO

JUOZAS ARLAUSKAS, SAVININKAS

PRISTATOM TONIKĄ ir VISOKIOS RŪSIES ALŲ
BALIAMS, VESTUVĖMS ir VISOKIOMS KITOMS
PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UZEIGA BOSTONE, TAI YRA

SOUTH BOSTON CAFE

V. BALIUKONIS, Sav.

Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti
Geriausių Gėrimų ir Linksmam Laiką Praleisti.

SOUTH BOSTON CAFE

260 Broadway So. Boston, Mass.

Pradėta Nagrinėti Romoje Jadvygos Išventinimo Byla

Teisėjų Komitetas Jau Pradėjo Svarstyti

Roma. Seniai planuotas Jadvygos, Jogailos žmonos, priskyrimas prie palaimintųjų susilaukė viešo nagrinėjimo. Postulacinis komitetas, kuriam vadovauja kun. Gawlina buvo susirinkęs aptarti visą procedūrą ir paskirti advokatus, kurie atstovaus priešingą pusę.

Taip vadinama "beatifikacija" bus paremta įvairiais, surištais su Jadvyga stebuklais. Atvežti iš Lenkijos paliūdymai teigia, kad keletas asmenų pilnai pasveiko besimeldami į tą karalienę. Kitiems Jadvyga pasirodžiusi vizijoje, tarpe debesu.

Bet svarbiausias Jadvygos nuopelnas yra Jogailos ir visos Lietuvos apsikrikščijimas. Mylėdama kitą ir būdama susižadavusi su Austrijos princu, Jadvyga atsisakė nuo to visko ir pasiaukavusi Jogailai, kad tuo būdu išplėsti tikėjimą.

Tabaką Uostė Ir Kramtė, Bet Iš Jo Cigarečių Nesuko

Tabakas Amžiu Bėgyje
Buvo Įvairiai Vartotas

Prancūzų ambasadorius Nicot atrado tabaką 1560 metais Indijoje. Ir tuomet jis pasiuntė to augalo sėklas Krotinai Mediči, Prancūzijos karalienei.

Iš pradžių tabakas buvo tik uostomas arba kramtomas. Ir jis buvo vartojamas tik kaip gyduolė: nuo galvos skausmų, nuo dantų skaudėjimo ir... snariams išnarinus.

Jau 1629 m. tabakas, kaip gydomoji priemonė, pasidarė prancūzų tarpe tiek populiarus, kad valdžia uždėjo jam net aukštus maito mokesčius. Ir kaip tos priemonės pasekmė, 1637 m. Prancūzijoje pradėta tabakas auginti vietoje.

Tabaką pradėjo pypkėse pirmieji rūkyti rytų žmonės. Europoje tabakas tebebuvo vis dar uostomas bei kramtomas. Kai Napoleonui I buvo pasiūlyta parūkyti pypkę, jis pabandė ir metė žemėn: "Kokia kvailybė rūkyti pypkę!" — pasakė jis anuomet ir išėmė iš kišenės tabokinę (kaip žinoma, Napoleonas uostydavo tabaką).

Cigaras buvo išrastas ir pradėtas rūkyti Kuboje. Europoje cigarai paplito, lygiai kaip ir pypkės, tik 19-o šimtmečio antroje pusėje. Ir tik ano šimtmečio pabaigoje, 1883 m. Prancūzijos karalienė Amelija, Liūdo Pilypo žmona, įvedė į madą cigarečių rūkymą. Toji mada paplito ir aristokratų tarpe ir neužilgo plačiau pasklido ne tik Prancūzijoje, bet ir visoje Europoje, o iš ten persimetė ir į platumų pasaulį.

Geroji Samaritė Buvo
Arkliai Apvilta

Skotijos miestelyje gatvėje parkrito 14 metų senumo arklis. Atrodė, kad jis tuojuos turės gauti galą, Norėdama gyvulio kančias sumažinti, viena senutė išnešė iš savo namų, virš dvylikos metų išlaikyta, geros degtinės butelį. Ir įpylė degtinę arkliai į gerklę. Tą degtinės butelį senoji moteris laikė pirmosios pagalbos, susirgimo atvejų reikalams ir norėjo arkliai palengvinti mirtį. Bet arklis, degtinę praryjęs, saldžiai apsilaižė ir, atsistojęs tvirtai ant keturių kojų, nuėjo toliau savais keliais. Gailestingosios samarietės vaidmenį norėjosi suvaidinti, senutė pasilikto stovėti gatvėje su tuščiu buteliu ir su nusistebėjimo praverta burna.

Tačiau, jeigu istorikams būtų leista liudyti šioje beatifikacijos byloje, tai faktais įrodytų, jog didelio pasiaukavimo iš Jadvygos pusės nebuvo. Jogaila tiesiog nupirko ją iš jos motinos, Vengrijos karalienės Elzbiotos, dovanomis ir žemėmis. O po vestuvių su Jogaila, Jadvyga nepaliovė mylėjusi Wilhelmo ir su juo protarpiais gyveno.

Naujų Metų Parengimai Ir Raudonas Vėžys

Naujiems Metams sutikti Suvalkiečių Draugija Hollywood Inn salėje susilaukė didelio svečių būrio. Vainauskienės vadovaujamas, Dr-jos choras padainavo kelias dainas. Kalbėjo A. Jusas, Dr-jos pirmininkas.

Kaikurie Dr-jos nariai nusiškundė, kodėl pirmininkas neįstengia Draugiją apvalyti nuo raudonų voratinklų, kodėl Dr-ja turi net du choros. Pakvietimas F. Pavio, "Vilnieš" bendradarbio, orkestro irgi buvo nesuprantamas. Ne jau nėra lietuvių muzikantų?

Našlių ir Našliukių Klubas irgi rengė Naujiems Metams sutikimą Šemeto salėje, Cicero, III. Bet žmonių susidomėjimas buvo nedidelis ir net susirinkę, prieš Naujų Metų sutikimą išvaikščiojo.

Bėda, kad raudonasis vėžys ir čai graužia lietuvišką kūną. Kada, pv., Amerikos Lietuvių Taryba atsiunčia paramos prašymą, kada reikalas paliečia Lietuvos vadavimo reikalą, toks laiškas — prašymas numetamas į šalį, pasiteisinant, jog politika neužsimame, o kada raudonieji prašo sau aukų, tai aiškinama, jog reikalas yra labai svarbus ir kad aukas reikia skirti. Ar lietuviams yra pakeliui su tais maskolberniais?

— K. S.

Širdys, Kurios Plaka Lietuviškai

Prieš kurį laiką spaudoje skaitėme, kad viena sandariečių šeima prigludė ligonį DP., ir jo ligos metu tos šeimos nariai davė savo kraują transfuzijai. Tai buvo būdingas artimo meilės pavyzdys.

Štai mes pateikiame dar vieną įvykį, kuris taip pat yra sektinas.

Veiklus sandariečiai, Julė ir Vincas Andriuliai, prieš kurių laiką iš Europos buvo susilaukę savo sponsoruota lietuviška šeima, iš dvejų asmenų — našlių tėvų su mažyte dukrele. Vos keliems mėnesiams praslinkus, tie patys sandariečiai susilaukė kita savo sponsoruotą DP transportą, ši kartą — našlę motiną, su 10 m. amžiaus dukra.

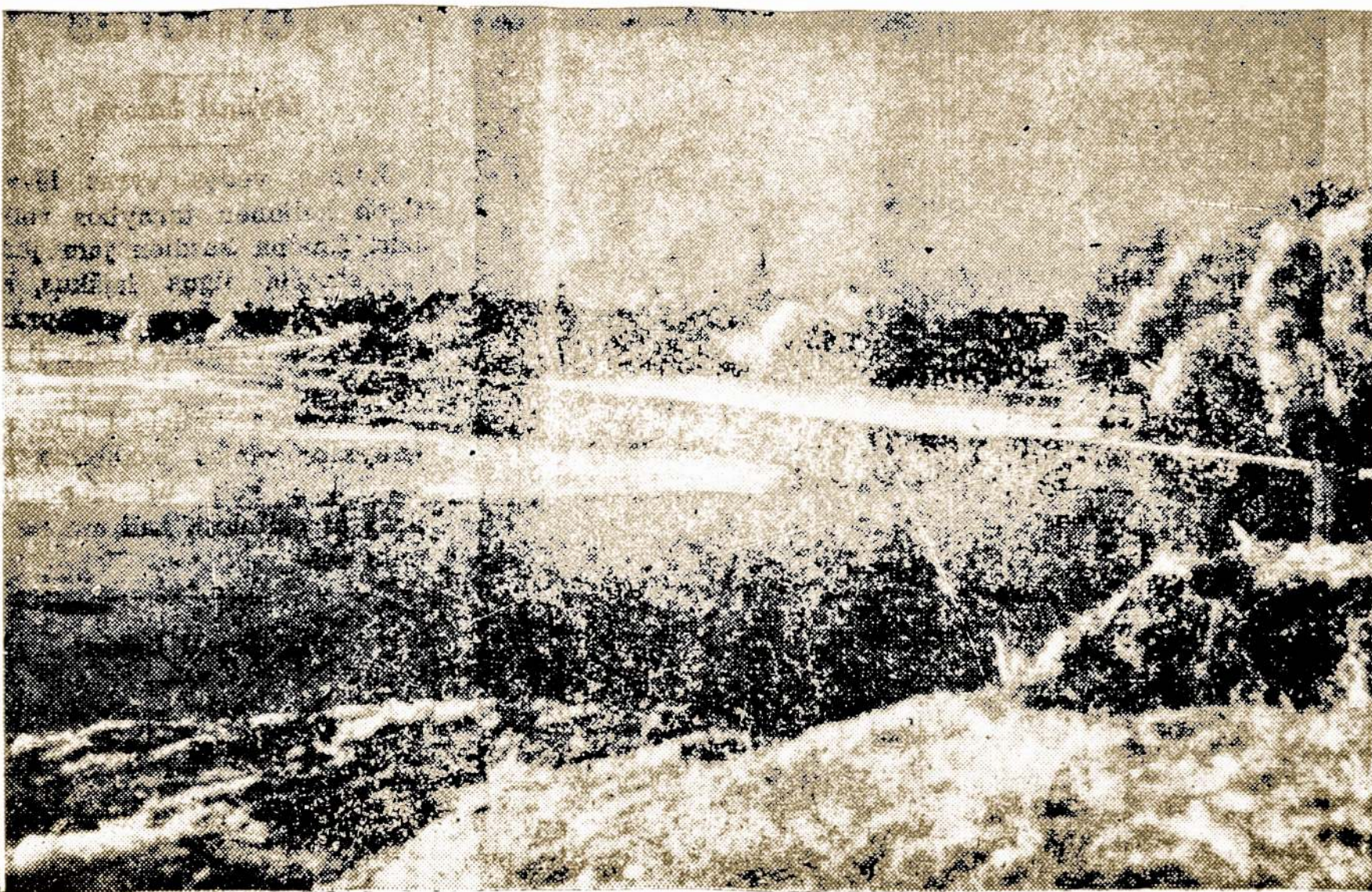
Atsimant tą šeimą, Julė Andriulienė stotyje užtiko viena jauną nusiminusi ir labai išalkusį dypuką, tik su vienu doleriu kišenyje. To vyruko sponsorius kaž-kodėl visa diena nesiteikė savo Dievo "dovana" atsiimti. Julė Andriulienė pasiūlydė ir tą vyruką į savo namus, esančius 3440 S. Lowe Av, pavalgydino jį ir tą patį vakarą pristatė adresatui.

Na, ir sakykite dabar, kad Amerikos lietuviai yra materialistai, neturi širdies ar pan.

Jis Buvo Numatęs

— Brangioji mano, jei aš laiku iš kelionės negalėčiau sugrįžti, aš tau atsiųsiu atvirlaišką.

— Brangusis, tu gali nesivarginti. Tą atvirlaišką, bevelydamavo tavo švarka, aš rėdau kišeniųje ir jį jau perskaičiau.

Kaip Gražu Nuskrusti Nuskrusti iš Didmiesčio į gamtą

Vokiečiai Padovanojo Stalinui Jo 71 Metų Gimtadieno Proga Tokį Vainiką

Tai Buvo Vergijos Simbolis

Berlynas. — Kaip vokiečių spauda praneša, Kovos Sąjunga Prieš Nežmoniškumą padovanojo Stalinui jo 71 metų gimtadienio proga 8 kilogramų sunkumo spigliuotų vielų vainiką.

Minėtos s-gos vadas Vakarų Berlyne Ernst Tillich pakietą su vainiku įteikė V. Berlyno pašto įstaigai. Pakietas adresuotas SED (komunistų partijos) generaliniam sekretoriui R. Vokietijoje. Adresas apvestas plačia juoda gedulo juosta. Ant raudono kaspino, kuriuo perrištas vainikas, išspausdinta didelė balta raidė "F" (laisvė) ir: Josef Wissarionovičui 71 gimtadienio proga. Kovos Sąjunga Prieš nežmoniškumą — Rainer Hildebrandt, Ernst Tillich".

Atskiru laišku buvo prašyta SED minėta vainiką persiųsti Stalinui, kad jis aktyviai pamatytų kokiose sąlygose yra laikomos pavergtos tautos. Sąjungos vadai savo rašte pažymi, kad jų nuomone, ši dovana geriausiai tinka Stalinui įteikti kaip tik per SED komunistų partiją.

Australija Švenčia Penkdesimtmetį

Sausio 1 d. Australijoje prasidėjo nepriklausomybės penkdesimtmečio minėjimas. Per visus 1951 metus bus tęsiamas įvairios šia proga iškilmės.

Gudrus ir po žeme mato, kvailas ir po kojom nepastebi.

Kogeriaus Linkėjimai Nuo Patricia's Pastry Shop 5032 S. Archer Avenue Tel. Lafayette 3-6667 Whipped Cream Cakes — Mūsų Specialybė.

Linkėjimai Visiems Nuo W. T. Chojnacki & Son Hardware and Paint Shop 2900 — 48th Court Cicero, Ill. — Olympic 2-3205

Geriausio Linkėjimai visiems artimes draugams ir kostumieriams TODD'S BAKERY 2625 W. 43rd Street Lafayette 3-5840

MUSŲ NAUJAUSIAS PRODUKTAS

Skani Lietuvos Kaino
RUPI RUGINĖ DUONA.

IŠVEŽIOJAME CHICAGOJE IR PRIEMIESČIUOSE. Siunčiame į visus miestus Amerikoje Paštu. Siuntinius gausite per vieną dieną.

SKAMBINKIT Tel. FR ontier 6-4622 Arba RAŠYKITE.

PIVARONAS BAKERIES

4622 So. Marshfield Ave. — Chicago 9, Ill.

Graži Muzika ir Dainos

Šį sekmadienį, švenčių dienu atoslugy, lietuviškoji Budriko radio programa iš stoties WCPL 1000 kil. lygiai 5:30 val. vėl leis jums pasigerėti gražiomis dainomis ir muzika.

Sios programos leidėju Budriko krautuvėje — 3241 S. Halsted St., Chicagoje, šiuo metu vyksta didelis specialiai nupigintomis kainomis inventorius sumažinimo išpardavimas. —L.

Anglų Raudonieji Prieš Amerikiečius

Londonas. — Didžiosios Britanijos komunistų partija išleido savo nariams instrukcijas, kuriose pažymimas reikalas visokiems galimais būdais kenkti amerikiečių-britų vienybei, jų pastangoms ginti vakarų Europą. Sis komunistų naujas manifestas šaukia kenkti Didžiosios Britanijos apsiginklavimui, nes tai neleis išbūti "Amerikos karo planams".

Vadinamoji Anglikonų Bažnyčia (Church of England) galutiną dogmų nustatymę sprendimą yra pavadusi Anglijos Parlamentui.

Conrad Photo Studio

Lietuvis Fotografas
Moderniška Fotografavimo Įstaiga — "Atelie"
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis.

Darbas garantuotas.
414 W. 63rd Street
Biznio tel.: Englewood 4-5833
Rez.: Englewood 4-5840

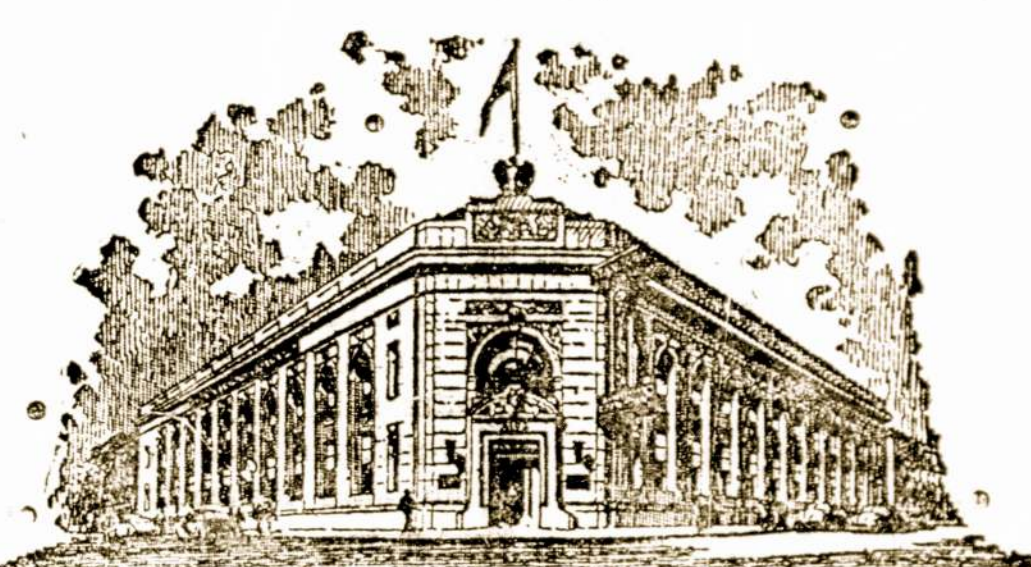
Ar tai gaus tū žiniai ir nū kada — radijas nieko nepasakė.

PARUOKIT SAVO KARĄ ŽIEMAI IŠVENKITE STAIGIŲ ŠALČIŲ SPECIALUS 30 punktų Tepimo Dabar tikrai . . . \$1.00

- Pakeiskite Transmission ir Differential Alyvą
- Body ir Fender Darbas — Dykai Apskaičiuojame
- Sudedam Naujus ir Patikrinam Senus Stabdžius
- Plauname Karus ir Atliekame Simonizing Darbą
- Wheel Alignment — Ratus Išlyginame
- Motor Tune Up — Motorą Nustatome Kaip Reikia

BALZEKAS MOTOR SALES, Inc.

4030 Archer Avenue Virginia 7-1515
Dalyš Dėl Chrysler — De Soto — Dodge — Plymouth
Prestone — Zerex — Willard Batteries.
GOODYEAR PADANGOS (TIRES)

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuosimtį
TAUPLYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dol. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų U.S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.
JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
4192 Archer Ave. — Chicago 32, Illinois
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4. Trečiadi. nuo 9 iki 12 dieną. Ketvirtadi. nuo 9 iki 8 vakare.

Ledas Pridaro Visokių "Zbytku"

Krintantis nuo kaimyno stogo didelis gabalas ledo išdaužė apatinius langus p-no A. Brachulio namuose, 3348 So. Lowe Ave.

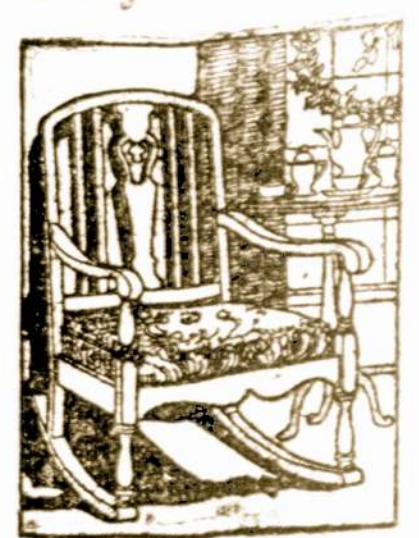
AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU. MANDAGUS PATARNAVIMAS.

Visko Užteiktinai Tuoju Pristatom

Baldai, saldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, Radijo, televizijos, setai, baldai vaikuciams.
Zemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.
Lietuvių Baldų Krautuve
ROOSEVELT
Furniture Co. Inc.
2310 W. Roosevelt Rd
SEeley 3-4711

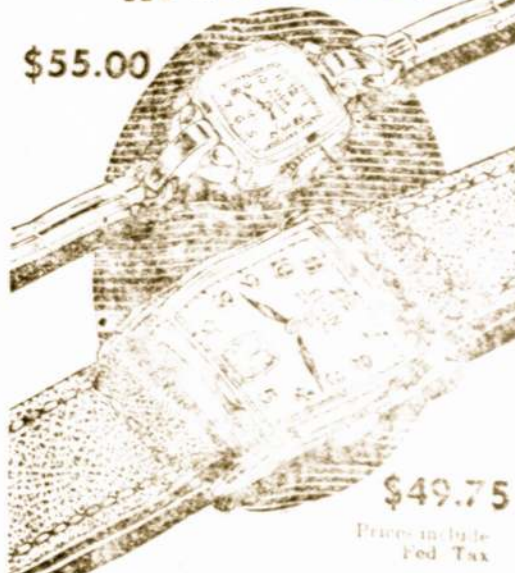
Seniausias Lietuvis Laikrodininkas

Laikrodžių Taisymo Įstaiga ir Brangenybių Parduotuvė

GUARANTEED

never to break in service!

Other Elgin priced from \$29.75.
*Model - Elgin - model - DuraPower
See them today at
Elgin ir 8 elgins laikrodžiai ir kitas Brangenybas. Taisom Vietinius ir Europinius Laikrodžius. Isteigta 1897 metais
A. R. Jurievicz & Son
3317 S. HALSTED ST.
Chicago, Illinois

Šiaulių Miestas ir Jo Tolimoji Praeitis

Siaulių Miestas Prieš Keletą Šimtmečių

Pereitoje "Sandaros" laidoje buvo atpasakotas Šiaulių miesto įsikūrimas ir kaip apie jį susikūrė didysis dvaras "ekonomija". Dabar eikime toliau ir pažūrėkime kas atsitiko su Šiauliais vėlesnė gadynė.

Laikė XVI-to šimtmečio Šiaulių ekonomija, o kartu ir miestas, kurs ant tos ekonomijos žemės stovėjo, patyrė daug vargo ir nelaimių. Gyvenimo sunkenybės ir kilusi Lietuvoje protestantizmo banga privedė Šiaulių gyventojus prie atviro maišto (1536). Tuo laiku Šiauliai priklausė Vilniaus vyskupui Jonui (karaliaus Zigmunto I neteisėtos moterystės sūniui) de Magni Ducibus Lituaniae, kurs ne tik Šiaulių gyventojus, bet ir Vilniaus vyskupiją prieš save sukėlė.

Zigmuntas I-sis yra davęs Šiauliams pirmąjį miesto ženklą (herba): baltą dvilinką kryžių mėlyname dugne (panašų į vyties, arba vengrų kryžių), stovintį ant žalio kalno.

Toliau, neminint smulkmenų, pravartu paminėti šios Šiaulių miesto istorijoje žymėtos datos: 1542 m. Šiauliai priskiriami prie Upytės apskrities ir tuo būdu administratyviai atskeliami nuo Zemačių krašto; 1572 m. Šiauliai atiduodami iki gyvos galvos valdyti kunigaikščiui Mikolajui Krištupui Radvilai Juodajam; kaip lenkų karalių nuosavybė. Ekonomija suskirstyta trimis dalimis: Joniško, Zagarės ir Šiaulių.

Mikalajus Krištupas Radvila, matyt, laikė Šiaulių ekonomiją visiškai nuosavybe, jei 1581 m. tūlam Jokūbui Oržekovskiui daug josios kaimų (Jurgaičių, Užpalvių, Vekvedžių, Pegervynės, Tirelkos ir k.) paskyrė, prašydamas tačiau karaliaus Stepono Batoro, kad paskyrimą patvirtintų. Karalius paskyrimą patvirtino, uždėdamas Oržekovskiui vieną pareigą: kad lygiai su kitais Lietuvos bajorais eitu karo tarnyba.

Zigmanto III-jo laikais Gardinas, Šiauliai, Alytus ir Mogilevas (Lietuvoje) liko paskirti karaliaus "stalo dvarais". Tų dvarų žemės negalėjo būti dalimos. 1616 m. mirė ilgametis Šiaulių šeimininkas Mikalajus Krištupas ir miestas kartu su ekonomija pereina tiesioginę karaliaus globon. 1619 m. padarytoji revizija parodė, kad Šiaulių ekonomija turėjusi arti 8,500 valakų (arba 82 ketvir. mylių) žemės; atskirų ūkių buvo apie 3,000. Ekonomija kasmet turėdavo apie 45,000 auksinų pajamų.

1630 m. Šiaulių ekonomija smarkiai palietė maras, priešų antpuoliai ir neramumai krašte. Ekonomija tiek sunyko, jog jos pelnas dešimteriopai sumažėjo.

Karaliaus Vladislavo IV-jo laikais Šiaulių ekonomija, tebebūdama tiesioginė karaliaus žinioj, buvo žymiai aptvarkyta. 1619-1641 m. ją nuomoja zemačių seniūnas Lukas Valavičius, Šiaulių miesto bažnyčios steigėjas. 1641 m., mirus Valavičiui, Šiaulių ekonomija paima nuomon kunigaikštis Liūdvikas (Mikalajaus sūnus) Radvila, vyriausias D. L. K. maršalas (maršalka?).

Karaliaus Jono Kazimiero laikais, Liūdvikui Radvilai mirus, Šiaulius valdė nuo 1656 m. Albrechtas Stanislovas o nuo 1656 Albrechto, sūnus Mykolas Kazimieras.

Sunkiais švedu karu laikais, kai švedų karalius Karolis Gustavas net Cenkstakava buvo pasiekęs, kunigaikštis Povilas Jonas Sapiega paskolino Lietuvos iždai pusantro milijono,

su viršum auksinų. Nebegalėdamas tos skolos išmokėti, karalius Jonas Kazimieras, atatin-kamiems valdžios organams pri-tariant, įteikė už skolą Šiaulių ekonomiją šešiams metams, o jei iždas per tą laiką skolos ne-gražintų, tai Sapiega arba jo įpėdiniai dar trimečių rakais gali valdyti.

1661 m. karas ir maras antru-kartu Šiaulius baisiai nueteriojo. Vis tiktai 1663 m. Sapiega pa-pildomai šelpia iždą (stumoka 20,000 auksinų) ir gauna už tai seimo pagyrimą.

Norėdamas kompensuoti kara-liui už įkeista Šiaulių ekonomija, seimas nutarė mokėti iš valstybės iždo kasmet karaliui po 40,000 auksinų. Bet dėl stokos lėšų šis nutarimas nebuvo vykdoma. Sapiegu rankose Šiau-lių ekonomija išbuvo iki 1679 m. Karalius Jonas III Sobieskis perima iš Sapiegos Šiaulius, pats tapdamas įkeistos žemės nuomininku. Sapiegai valdant Šiaulius, gyventojai patyrė daug priespaudos, nes jisiai nė-kieno nevaržomas skirstė mo-kesčius ir čizes, nustatinėjo la-ža ir tt.

Mirus karaliui Sobieskiui, dėl Šiaulių ekonomijos kyla ginčas tarp našlės karalienės ir josios sūnaus. Ginčo metu Šiaulius užpuola ir apilėšia kunigaikš-tis Gregoras Oginskis, paimda-mas iš čia 200,000 timpų pinigais, neskaitant kitokio lobio.

1701 m. trečiu kartu Šiaulių miestą aplanko maras. Mieste lieka visai maži gyventojų. 1702 m. nuniokti Šiauliai tenka Jokūbui Sobieskiui, mirusio ka-raliaus sūniui.

1710 ir 1711 m. Šiaulių ekon-omiją ketvirtą kartą sunaikina maras. 58 kaimai lieka visai be gyventojų. Šiaulių ekonomija vietomis kolonizuojama, Ti-zenhauzenui tuo besirūpinant. 1770 iki 1780 m. Tizenhauze-nas pakelia Šiaulių ekonomijos ir paties miesto būvį, kad jame ima rasti mūro namų, atsiranda darbdavių ir "fabrikų". Mies-tas ima kilti ir plėstis.

Linksmas Pasveikindavo Grįžtančiąją Saulutę

Rudens ir žiemos dienos neša ir skleidžia tamsą ir šaltį. O tamsa bei šaltis savo keliu at-neša nemažai ir pavojų. Niū-rios, piktosios gamtos jėgos ver-čia žmogų ieškoti užuovėjos, pasilgti šilumos. Kai ir baigti yra laukų ir visi didieji darbai, bet skurdi gamta, tamsios die-nos, ilgos naktys verčia ilgtis šviesos. Yra jau užtektinai lai-ko poilsui, bet atsigaivusios jė-gos ieško progos pasireikšti, vei-klumą parodyti.

Zmogus ieško progos matyti gamtoje ir aplinkoje smagesnio gyvenimo viltį. Ir todėl jau pa-čioje žiloje senovėje, gruodžio mėn. pabaigą ir sausio mėnesio pradžią mūsų protėviai buvo pratę švesti kaip Saulės grį-žimo linksmą šventę.

Baltimore, Md. miestas buvo pirmas, kuris įvedė 1816 m. namų apšvietimą duona.

Viskas Pagal Planė

AI, tai dano, dano, dano, Liaudį ugdo pagal planą. Meška balta, meška juoda Pagal planą kirčius duoda.

Silpnąjėgi žmogų seną Verčia dirbti pagal planą. Kad gyvybę išlaikyti, Turi norma padaryti.

Nepadaręs, mirk iš bado, Tavo vieton kitą rado. Nesigaili niekas seno, Viskas eina pagal planą.

Kas nuo Kremliaus kiek nukly- sta,

Tai jį buoze pripažįsta. Tas jau amžių atgyveno, Gauna kulka pagal planą.

Jei kreivai pasižiūrėjai, Ar nors žodį amtelėjai, Griebkis savo čemodaną, Trauk Sibirą pagal planą.

Jei kas žeidė Staliną, Jį Josipu pavadino, Tą prie sienos dano, dano Ir sušaudo pagal planą.

Jei neklauso kas Josipo Ir nuo linijos nukrypo, Nuodų stiklą atgabeno, Stip, Zdanove, pagal planą.

Jei kam vetai nepatiko, Ar kas papeikė Maliką, Negaus vodkos, nei šampano, Jisai priešas pagal planą.

Pagal normą kiaulės veda, Pagal normą vištos deda. Baigias norma Lokie seno Ir Josipo pagal planą.

— Perkūnas.

Amerikos Spaudos Atsiliepimai

Savanorių Armija Ginti Visų Žmonių Laisvę

Concord, N. H. išėinas laik-raštis "The Freeman" rašo: "Senator Harry Cabot Lodge, Jr., of Massachusetts has a plan for enlisting 250,000 aliens in an American Voluntary Freedom Corps for service overseas. Well, why not enact the Lodge plan into law? The free enlistment of willing Czechs, Slo-vaks, Poles and Rumanians in a U. S. Foreign Legion would not constitute a mercenary levy. It would be the 20th century equivalent of Kosciusko's enlistment for service with the American colonial army in the 18th century.

Our only criticism of the Lodge proposal is that it falls short of the proper goal. There are, according to some emigre estimates, as many as two mil-lion young men from Polish, Czechoslovak, Hungarian, Ru-manian, Lithuanian, Latvian Estonian lands who could be recruited in a voluntary army of the free for service against Stalin in Europe.

Why not take steps to raise, say, an international army of a million young refugees for the defense of the German and Aus-trian marches and the ulti-mate rewinning of the lost East European countries?"

Kalbėti mes išmokstame vai-kystėje, bet tylėti mums nesise-ka išmolti net ir senatvėje.

Širdinga Padėka

Visiems, kurie Parėmė Vaikų Teatro Veiklą

Chicago Lietuvių Vaikų Te-atro pirmas pasirodymas buvo daugelio žmonių bendro darbo ir pasišventimo vaisius. Pirmiau sia pažymėtini patys vaikai-vaidintojai ir jų tėvai, parod-žiusieji nemaža pasiaukojimo ir turėję net piniginių išlaidų. Jiems priklauso mūsų pirmoji padėka.

Dėkojame VT Garbės Globė-jai p. J. Daužvardienai ir Kon-suliu Dr. P. Daužvardžiui už moralinę pagalbą Vaikų Teatra atidarant. Režisoriui Stasiui Pilkaui, baletmeisteri I. Eidri-gevičiutei-Sprindienei, dail. Vl. Vijeikiui, pianistui S. Kalvai-čiui ir V. Simaičiui pasaką in-scenizavusiam, — už "Devynių Brolių" spektaklio gražų paruo-simą.

Atskirai dėkojame "Sandar-os" ir kitoms redakcijoms, "Margučio" ir S. Barcus radio programų vedėjams už garsini-mą ir kvietimų platinimą. Kle-bonui kun. J. Paškauskui, lei-dusiam nemokamai naudotis repeticijomis sale.

Pp. Dominikui Kazlauskui, 6737 S. Campbell Ave. ir Anta-nui Rudžiui, Campbell Ave. už nemokamai duotas savo namų patalpas VT. reikalams. Pp. Bernice Grigally ir Stasei Pe-trauskaitėi už sceninių drabu-zių pasiuvimą. Pp. St. Kiełaitėi ir K. Oželiui, lygiai ir kankli-ninkui K. Simkui už paramą sceniniame darbe.

ALT. Sąjungos Chicago sky-rius Vaikų Teatruį yra paau-kojęs \$25.00. Lietuvių Moterų Klubas \$10., Tremtinių Bendruo menės Cicero skyrius — \$10.00. Tremtinių Bendruomenės Illi-

nois C. Vald. pirm. kun. Stašys atsiuntė jauniems vaidintojams 3 dėžes saldainių. Visiems au-kotojams atskiras dėkui. Nuo-širdi padėka ir tiems, kurie dir-bo Vaikų Teatro labui: platinu-siems kvietimus ar padėjusiems Teatro salėje vaidinimų metu.

Ačiu Chicago bei apylinkių lietuviškai visuomenei už darbo pradžios gausiu atsilankymu paremimą.

— VAIKŲ TEATRO Administracinė Komisija.

Teisėjas mokina liūdininką.— Savo parodymams patvirtinti, turėsi tamsta iš anksto prisiek-ti. Todėl prašau teismui pasa-koti tiktai ką esi savo akimis matęs. Nesakyk nieko, apie ką esi iš kitų girdėjęs ir ko pats nesi matęs. Pirmas klausimas: Kada ir kur tamsta esi gimęs?

— Atiprašau, pone teisėjau, nežinau.

— Kaip? Nežinai, kada ir kur esi gimęs?

— Mat, aš to įvykio pone teisėjau, savo akimis nesu ma-tes. O pasakoti apie tai, ką kiti matę, tamsta gi esi man uždrau-dęs.

Viešbutyje

— Ir jūs nebijot, kad jūs svečiai gali išvykti, sąskaitos neapmokėję?

— O, ne. Visų pirma, mūsų viešbučio dury visada būna užrakintos. Antra, prie durų visada guli piktas šuo. O trečia priežastis yra ta, kad pas mus svečiai visuomet privalo užsi-mokėti iš kalno.

Pas Budriką jūs geriau nu-pirksite (baldus) rakandus. Cia rasite 40 įvairių žymiausių iš-dirbysčių: Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lees, Armsrong, Lloyds, Rembrandt. levizijos setai, Skalblamos ir prosyimo mašinos, Siuamos mašinos, Rašomos mašinėlės, Jewelry ir kitkas.

Elektrikiniai šaldytuvai, Te-

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 S. HALSTED ST.
Tel.: CALumet 5-7237

Radio valanda leidžiama 21 metai iš WCFL 1,000' kil. sto-ties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00 vakare, su dideliu orkestru ir ir žymiais dainininkais.

Krautuvė atidara Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais iki vėlumos vakare.

MODERNIŠKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS

Visų Rūšių Nuotraukos

3315 So. Halsted Street
Tel. YArds 7-1546

Taupymas yra Turtingumo Šaltinis

PRADĖK TAUPYTI TUOJAU ... MES MOKAM 3% UŽ SUTAUPAS

Mūsų bendrovėje laikomi pinigai Federalės Valdžios apdrausti iki 10,000 dolerių

Midland Savings and Loan Ass'n

4038 Archer Avenue

Telefonas: LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Isteigta 1914 metais

Taupykite Šioje Sparčioj Augančioje Bendrovėje

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association

KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra apdrausti iki \$10,000 by an agency of the U. S. Government.

KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas vi-siems mūsų taupytojams.

KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.

KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ 5 MILIJONŲ DOLERIU

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N

6234 S. Western Ave.

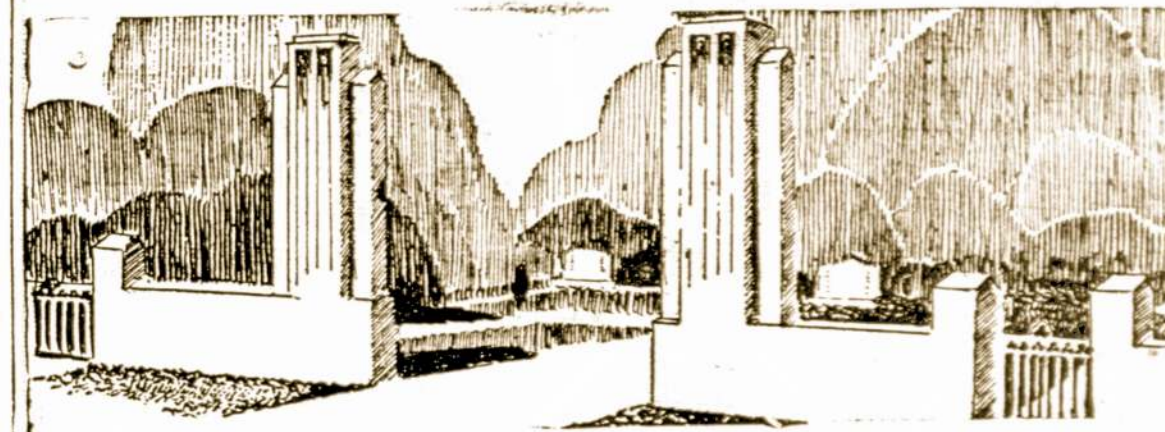
JOHN PAKEL, President

Tel. GRovehill 6-7575

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. — Air Conditioned Chapel
PProspect 6-0099 — and Parking Facilities
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gaušime koplyčių arčiau Jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAfayette 3-0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. WGES. 1390 k.

Nuliudimo Valandoj
Kreipkitės!
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvių Direktorius
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:
ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 6-0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas TOWN Hall 2109
Mūsų patarnavimas yra greitasis, mandagus ir Jūsų finansiskam stovliui prielankus.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— N A R I A I —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS
Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Koplyčias Visuose Miesto Dalyse
LACHAWICZ IR SUNUS
Phones: Vlrinia 7-6672-6673 PULLman 5-1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.
A. M. PHILLIPS
3307 So. Lithuania Ave. Phone YArds 7-4908
ALFRED VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Ccero, Ill. Phone Olympic 1003
P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YArds 7-1911
J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572
LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 So. Michigan Ave. Phone PULLman 5-9661
PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th Street Phone SEeley 3-5711
LEONARD A. EZERSKIS
1646 West 46th Street Phone YArds 7-0761

KAS NAUJO CHICAGOJE

IR JOS ARTIMOSE LIETUVIŠKOSE KOLONIJOSE

Mirė Dr. Kamarauskas, Žymus Rentgenologas

Dr. Juozas Kamarauskas traagiškai mirė Kendallville, Ind. poilsio namuose, kur jis prieš kiek laiko buvo išvykęs sveikatai sustiprinti. Palaidotas Chicagoje sausio 5 diena.

Vėlonis gimė 1906 m. kovo 7 d. Tautiškių valsč., Ukmergės apskr. Baigė Ukmergės gimnaziją ir Kauno Universiteto Medicinos fakultetą. Dirbo Karo liginėje rentgeno skyriuje. 1938 m. buvo pasiūstas į vieną specializuotą rentgenologiją, kur padarė MD doktoratą. Dirbo Vienos klinikų Rentgeno Institute pas prof. Mayer ir prof. Zdanskyj. Tobulinosi Miunchene ir Berlyne. Karui pasibaigus, buvo pakviestas UNRRA liginės "Servatus Schittff" rentgeno skyriaus vedėju, kur sekmingai dirbo iki išvyko į Ameriką 1948 m. liepos 26 d.

Atliko stažą Sv. Antano ligoninėje ir vėliau buvo Lake Forest Hospital. Paskutiniuoju metu dirbo Sv. Bernardo liginėje rentgeno skyriuje.

Didelių gabumų ir patyrimo, žymusis Lietuvos rentgenologas gavo pripažinimą ir Amerikoje. Bet dirbdamas tiesiogini liginės pareigų darbu, o naktimis besiuoškodamas prie valstybinių gydytojų teisėms įgyti kvotimų, Dr. J. Kamarauskas persidirbo. To pasekoje perankstyva tragiška mirtis nukirto puikaus gydytojo specialisto gyvenimo siūlą.

Vėlonis paliko žmona.
— Medicus.

Nori Išnuomoti Mildos Teatrą Vaidinimams

Seniausias Bridgeporte kurtamų paveikslų teatras "Milda" neseniai užsidarė. Tą vietą dabar planuoja išnuomoti lietuviško teatro remėjai ir vaidinti ten sceninius spektaklius. Mėnesinė randa būtų apie 600 dolerių.

Bet pertvarkymas ir išdekoravimas "Mildos" teatro kainuotų nemažai pinigų, o juos surinkti tokiam užsimojimui nėra taip lengva.

P-nų Kuraičių Namuose Labdaringi Nauji Metai

Naujus Metus pp. D. Kuraičių namuose šutinkant, bankininko J. Pakelio sumanymu, buvo padaryta rinkliava lietuvių vaikams tremtyje. Piniginės dovanos davė: John Pakel — \$20; Dan Kuraitis — \$10; P. Daužvardis — \$10; Stanley Balzekas — \$10; Justin Mackiewicz — \$10; Stanley Litvinas — \$10; Stanley Kazin — \$5; Peter Massie — \$5; Dr. J. Zubrick — \$5; Anthony Radvilas — \$5; Frank Bulaw — \$5; Peter Gaudas — \$5; Anthony Thomas — \$5; Stanley Mankus — \$5; Victoria Mackiewicz — \$2; Johnson — \$1; Mrs. Antanas Gaudas — \$1; John Kvietkauskas — \$1; Ralph Keiken — \$1.

Surinktoji suma buvo įteikta Lietuvos Konsului Dr. P. Daužvardžiui, prašant persiųsti Balfo Seimui. Būtų gražu ir prasminga, kad šis patriotiškas ir labdarybės gestas virstų papročiu, kad kiekvienas lietuvių tarpe būtų ar "good time" nešėtų bent mažytę paramą lietuviškos labdaros darbu bei laisvės kovai. — Viešnia.

Paskutiniai gyventojų surašijimo duomenys parodė, kad Chicagoje yra 3,631,835 gyventojai. Vadinasi, netoli 4 milijonų.

Lietuviai Demokratai Nemano Nusileisti

Bandymai išgauti iš demokratų partijos geresnį "pripažinimą" lietuviams, kol kas neatnešė apčiuopiamų vaisių. Neatrodė, kad šio pavasario balsavimuose figuruotų mūsų tautietis tos partijos balio.

Vienas mūsų demokratų šulais pareiškė štai ką: "Mes neiname prie tikslo geru keliu. Vietoj stojus visiems už vieną saviškį kandidatą, kiekvienas pretendantas bėga pats ir reikalauja tik sau vietos. Tokiu būdu mes niekad nelaimėsime".

Kitas įtakingas demokratas pastebėjo, jog lietuviams reiktų surengti didelę masinę suėgą ir ten išskelti savo reikalavimus. Aukštieji politikieriai daugiau skaitosi su masėmis, negu su pavieniais asmenimis.

Pasiruošimas Vasario 16-tos Minėjimui

Sausio mėn. 3 dieną, Sandaros salėje buvo susirinkusi A. L. T. Chicago skyriaus valdyba ir tarėsi Vasario 16 d. minėjimo reikalus.

Valdyba, su pirmininku p. A. Valuku priešakyje, ryžtasi šiais metais Vasario 16 d. minėjimą padaryti kuo iškilmingiausiu.

Si mūsų tautos šventė bus paskirstyta į dvi dalis: į oficialiąją dalį — kurios metu kalbės visuomenininkai ir politikos veikėjai ir į koncertinę dalį su žymiaisiais lietuvių menininkais.

Kaip spaudoje jau buvo minėta, Vasario 16 d. minėjimas įvyks vasario mėn. 11 d., Ashland ir Van Buren Blvd. Auditorium Salėje.

"Živilės" Vaidinimas 11th Street Teatre

Sausio 20 d., šeštadienį Eleventh Street Teatre trečią kartą vaidinamas Antano Skėmos 3-ju veiksmų scenos veikalas "Živilė". Vaidina: Irena Nivinskaitė, Kazys Gandrimas, Vytautas Juodka, Antanas Skėma ir Vytautas Valiukas. Režisierius — Jurgis Blekaitis. Dailininkas — V. Bielskis.

Spektaklio pradžia 8 val. vakare.

Simano Daukanto Dr-ja Svarstys "Jungtuves"

Viena seniausių mūsų draugijų Chicagoje — Simano Daukanto Dr-ja aptars šio sekmadienio susirinkime ar prisidėti prie Teisybės Mylėtojų Draugijos ar pasilikti ir toliau atskiru vienetu.

Simano Daukanto Dr-ja turi apie 180 narių ir virš \$5,000 turda, neskaitant trijų tūkstančių dolerių investuotų į Lietuvos Auditoriją. Kadangi tai pašalpinė organizacija, tai prie dartinųjų mokesčių jai sunku išsiversti. Del tos priežasties ir atsirado sumanymas jungtis su kita kaimynine draugija.

"Nemuno" Administracijos Pranešimas

"Nemuno" Chicago ir apylinkių skaitytojai 3-4 žurnalo numerį gavo kelionėje suteptą ir sulankstyta. Dėl to "Nemuno" redakcija ir administracija skaitytojus atsiprašo. Kiek leis galimybės, netvarkingi numeriai bus pakeisti. Prašoma pranešti "Nemuno" atstovui Chicagoje Dr. A. Garmui — 3827 Archer Ave. — Nemuno Adm.

TRUMPOS ŽINIOS

Chicagoje neužilgo pradėsias eiti žurnalas "Tėvynės Sargas". Jis bus politiniai-religinės krypties.

Pereitą trečiadienį tapo palaidota Josefa Gribas, 3247 S. Emerald Ave. Ją užmušė automobilis Kūčių vakare, einant skersai Union Avenue, prie 33 gatvės.

Savo metiniam susirinkime, kuris įvyks pabaigoje šio mėnesio, Lietuvos Chamber of Commerce išrinks penkis direktorius į savo valdybą.

Walter Mankūnas, 21 metų, gyvenąs 3053 W. 39th Place tapo areštuotas už apiplėšimą restorano, 10630 So. Western Ave.

W. Mankūnas prisipažino pavogęs \$76.80 ir tris laikrodžius.

P-lė Helen Domkiūtė, Chicago Lietuvos Tarybos narė, buvo susižeidusi krisdama ledu apdengtais laiptais. Taigi visas šventes ji turėjo praleisti namuose.

Svenčių metu Chicagoje buvo atvykęs seržantas Vytautas Užnys, kurio nuolatinė stovykla yra netoli Baltimore, Md.

P-nas S. Balzekas, žinomas mūsų biznierių ir visuomenininkas, neužilgo išvyksta į Floridą žiemos atostogoms.

Didelio vieno lietuviško kon-

J. P. VARKALA

Incōme Taksus
PILDO

Valstijos Registruotas
Auditorius

2401 West 63rd Street
Phone WALbrook 5-7711

Aprauda-Paskolos REAL ESTATE

Norėdami aprausti savo nuosavybes, ar gauti paskolas, ar pataisyti savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti

August Saldukas
4038 Archer Ave.

Prone LAFayette 6719

FREIGHT HANDLERS ALL SHIFTS

NEEDED AT

ONCE!

Apply

ERIE RAILROAD
1401 S. CLARK ST.

Nuolatinis, Įvairus
Ir Įdomus Darbas
Mūsų Sales Dept.

CLERK-TYPIST

Baigusios Aukštą Mokyklą
Tvarkyti Raštinės ir
Siek Tiek Typing
THE HOOVER CO.
230 E. OHIO ST.
SU. 7-7971

certo sensacija buvo operos solistė Izabelė Motiekaitienė, kuriai akomponavo jos sūnus. Berniukas labai atydziai pianu palydėjo savo Mamytės dainavimą ir parodė nemenkus gabumus. Publika nesigailėjo ovacijų ir Mamytei ir debutantui — sūneliui.

Juodukė Išbriovus į P-nios S. Kupša Namus Išnešė Brangių Dalykų

Iš Išgąsčio Seimininkė
Susirgo

Šiomis dienomis į p-nios S. Kupša namus, 3340 So. Lowe Ave., per užpakalines duris išbriovė juodukė. Tuom laiku seimininkė buvo priešakiniame kambaryje ir jokio ypatingo triukšmo nenugirdo. Eidama į savo miegamą kambarį, ji pamatė jame juodukę, bekrastant kamodos stalčius.

P-nia S. Kupšienė taip išsigando, jog visa pradėjo drebt. Išbėgusi į buto priešakį ji norėjo pašaukti policiną, kuris taisyti savo automobilį kitoje gatvės pusėje. Bet išgąstis buvo

VYRAI!!!

AR JUMS REIKIA GERU —

- BALTINIŲ
- SKRYBELIŲ
- KELNIŲ
- DIRŽŲ
- KOJINIŲ

Ir Kitokių Dalykų

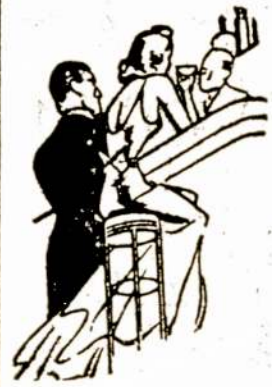
ATEIKITE Į
LIETUVIŠKĄ KRAUTUVĘ

NORBUT MEN'S SHOP

3358 S. Halsted St.

Gražiausia Užeiga Bridgeporte

BALTIC INN

BEST
LIQUORS
AND
COCKTAILS

GERIAUSIOS RŪŠIES
GERIMAI

Nauji Savininkai

J. ir D. YLAI

3129 S. Halsted St.

toks smarkus, kad p-nia Kupšienė negalėjo prabilti nei žodžio.

Tuom tarpu juodukė išsinešdino, pasigrobusi laikrodėlių ir brangių žiedų, o p-nia S. Kupšienė dar iki šiam laikui negali atsipeikėti.

"Sandaros" Red. M. Vaidyla
Išvyko į BALF'o Seimą

Pereitą trečiadienį į New Yorke įvykstantį BALF'o seimą išvyko "Sandaros" redaktorius M. Vaidyla. Grįžtant į Chicago jis žada sustoti dienai, kitai Washingtonė.

Isidėkite į Savo Namus The Ace Storm Window

Kreipkitės į Lietuvį
J. Spaitį

JOSEPH SPAITIS

ACE aluminiai langai, kurie užkariauna Chicago, yra labai praktiški, gražūs ir tvirti. Jie apsaugos jūsų namus nuo dulkių, nuo staigių vėjo užpuimų. Jie yra gražūs, praktiški ir tvirti.

"The Ace Storm Window" sutaupins kurą žiemos metu ir apsaugos nuo vabzdžių, musių ir uodu vasaros metu.

Įdėkite šiuos aluminis langus dabar, be atidėlioimo, pašaukiant ar atsilankant į mano įstaigą

ACE STORM WINDOWS

3261 So. Halsted Street
Tel. Victory 2-6472

Conrad Photo Studio

Moderniška Fotografavimo
Istaiga — "Atelle"
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidomis ir Hollywood šviestomis.
Darbas garantuotas.

414 W. 63rd Street

Biznio tel.: Englewood 4-5883
Rez.: Englewood 4-5840

Dr. Anthony Rudokas

OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.

OFISO VALANDOS:

Vakarais:—
Nuo 6 val. vak. iki 9 val. vak.

Šeštadieniais:—
Nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.

išskyrus trečiadienį.
Saukite: YArds 7-7381

Dr. G. SERNER

LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS
10 metų patyrimas

Tel. Yards 1238
Pritaiko Akinus
Kreivias Akinus
Ištaiso

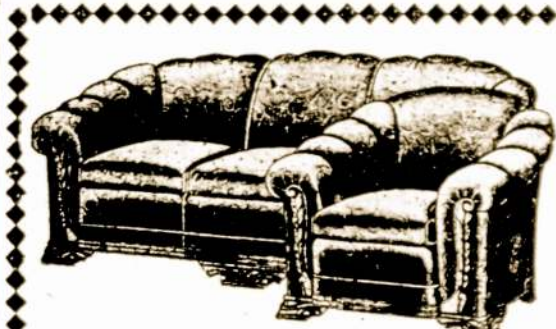
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3441 SO. HALSTED ST.
kampus 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki
Nedėlioj pagal sutartį

Sužeistas F. Kristopaitis Yra Atvykęs iš Korėjos

Feliksas Kristopaitis, buvęs tremtinys, savanoriu įstojęs Dėdės Samo kariuomenė ir vėliau dalyvavęs Korėjos kare, buvo ten sužeistas ir atšaldintas gydytis Chicagoje. Dabar Feliksas jau vaikšto ir net bandė šokti Lietuvos Auditorijoje.

1943 m. gruodžio 24 d. generalas Dwight Eisenhower'is buvo paskirtas sujungtų amerikiečių-anglų karinių pajėgų vyriausiuoju vadu

GERIAUSIA PIRKTI Namams Reikmenis

IS
PROGRESS
Lietuvių Bendrovės
KRAUTUVIŲ

REFRIGERATORIAI
TELEVIZIJOS
PLOVYKLĖS
RAKANDAI
MATRACAI
KAURAI
RADIOS
PEČIAI
LOVOS
Ir Vaikų
RAKANDAI

Didžiausias Pasirinkimas
Mažiausios Kainos
Lengviausi Išmokėjimai
Rakandų Išdirbėjai
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 S. Halsted St.

Tel. Victory 2-4226

4183 Archer Ave.

Tel. LAFayette 3-3171

Perka Ir Parduoda Įvairios Rušies Šautuvus

Naminis Ir Iš Užsienio
Taipgi šovinius — Amuniciją.
Galite Gauti Visokius Prietaisus
Zuvavimui ir Motorus Laidukams.

Kreipkitės į Savo Tautietį

A. L. PAULSON

GUNSMITH

2614 W. 59th Street

Phone HEmlock 4-0384

Namų Taisytojas Kontraktorius

GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Senuos ir Stato
Naujus Namus. Turi Pilną
Apraudą Savininkams ir Darbininkams.

10546 S. Artesian Av.

Tel. Cedarcrest 1739

DR. STASYS BUDRYS

IR
DR. MILDA BUDRYS

Įdytojai ir Chirurgoi

3946 W. Cermak Road

CICERO, ILL.

Ofiso telefonas: OLYmpic 2-3652

Ofiso valandos: nuo 2—5 ir 6—8

Šeštadieniais 2—4 popiet

Namų telefonas: YArds 7-8283

Dr. J. Gudauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 W. 35th Street

Ofiso telefonas: YA rds 7-5921

Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30 —

Namų telefonas: DA nube 6-1126

Jei neatsilieps šie telefonai, šaukite

KENwood 6-5107 arba VILne 6-3909

Phone Calmet 7858

DR. M. ŽILVITIS

DENTISTAS

3246 S. Halsted Street

Tel Pullman 2277

I. E. MAKARAS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 PARNELL AVE.

Chicago 28, ILL.

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

Phone LAFayette 3-7020

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal Sutartį

Tel. VIRginia 6562

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Rd.

Valandos: 1-3 p.p. ir 7-8 v. vak.

Šeštadieniais nuo 1 iki 3 popiet

Trečiadienį ir Sekmad. ofisas

yra uždarytas.

REZIDENCIJA:

3241 West 66th Place

Tel. REPUBLIC 7868

DR. MARGERIS

3325 S. Halsted St.

Valandos: 2 iki 4 popiet ir nuo

6 iki 7 vakare.

Sekmadieniais nuo 10 iki 11 v. vak.

Phone YArds 7-7399

YArds 2246

DR. C. Z. VEZEIŠIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th St.

Valandos nuo 9 iki 11 vak.

Seredyje pagal sutartį

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas: 4645 S. Ashland Ave.
Chicago 9, Ill.

Ofiso Valandos: nuo 2—4 ir 6—8,
Ser's, Sub's ir Ned' tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas: YArds 4787

Namų Tel. PROspect 1920

Kad neatsakys viršutiniai telefonai,
šau